

Chile pripažino Lietuvą LENKIJOS NERAMU

Gatvekarių streikas neišvengiamas

DAR VIENAS PRIPAŽINIMAS

WASHINGTON, liepos 25 d. (Elta). — Iš Kauto „Elto“ gauta kablegrama, pranešanti, kad respublika Chile (Čili) pripažino Lietuvą de jure.

Lenkijos gali kilti civilinis karas.

VARSAVA, liepos 2 (su vėlinta). — Kai tik prasidėjo dabartinis kabineto krizis, tai tarp prezidento Piłsudskio ir seimo atžagarecinio bloko kilo ytin rimtų susirėmimų. Tie susirėmimai gali privesti prie to, jog Lenkijoje iškils civilinis karas. Piłsudskis ir jo radikali šalininkai stoja už tai, kad vyriausias autoritetas Lenkijoje turėtų priklausyti prezidentui. Nacionalistai gi tvirtina, kad tas autoritetas priklausys parlamentui.

Eina, gaudy, kad prezidentas ruošiasi dabartinį seimą paleisti. Tuo tarpu nacionalistai tyrtina, kad seimas atstovauja visą tautą ir todėl Piłsudskis turėtų nusilenkti prieš jo valią arba rezignuoti.

(Ši žinia, matoma, cenzoriaus buvo sulaukta. Vakar gauta vėliausias žinios, kurios rodo, jog Lenkijoje politinis krizis da toli gražu nepaėjo. Pranešama, kad tarp nacionalistų ir radikalų elementų santykiai esą ytin įtempti. Kaip vienai, taip ir kiti skleidžia pamfletus ir ruošia gatvės demonstracijas. Keliose atsitikimuose socialistai puolę nacionalistų suruoštas demonstracijas. Esą nemažai ir sužeistų žmonių).

Chicagos gatvekarių darbininkų streikas neišvengiamas.

Internacionalo gatvekarių darbininkų unijų prezidento, Mahon, derybos su gatvekarių kompanijos prezidentu, Blair, nėjo niekais. Blair užsispyrė, kad darbininkams algos turi būti nukapotos 15 centų valandai, ir kad viršlaikį kompanija mokėsianti tik po devynių valandų įdėto darbo. Mahon reikalauja, kad darbininkams turi būti palikta senosios algos ir viršlaikis mokama po 8 valandų darbo.

Kadangi nė viena nė kita pusė nenorėjo nusileisti, tai gatvekarių ir elevatorių streikas turės neišvengiamai įvykti. Kada streikas bus paskelbtas,

Valdžios pranašas vyriausiojo pašto bokšte orą Chicago ir apilinkei pranešauja šiaip:

Šiandien — apsiniaukę ir gal lietūs; jokios permainos temperatūroje.

Saulė teka 5:36, leidžiasi 8:16. Mėnuo teka 8:13 vakare.

— da nėra žinios. Mahon tuo klausimu turės pasitarimą su Chicagos gatvekarių unijų viršininkais. Apie streiko laiką publikai bus pranešta 24 val. iš anksto.

Kaukaze karo stovis.

Daroma pastangų nugniaužti anti-bolševistinį judėjimą.

KONSTANTINOPOLIS, liepos 24. — Nuo birželio 18 d. Azerbaidžanė, Georgijoj ir Armenijoj įvesta karo stovis. Tų respublikų raudonieji deda pastangų nugniaužti antibolševistinį judėjimą, kuris prasidėjo tuoj po to, kai buvo gauta žinių, jog Enver Pashos kareiviai įveikia sovietų spēkas Turkestane. Nuvertę sovietų valdžią Turkestane, Enver pradėjo anti-bolševistinį judėjimą tarp Bucharos magometonų. Tuo metu Bucharoj kilo revoliucija.

Liepos pradžioj, kaip skelbia ateinančios žinios, magometonų vadai laikę susirinkimą ir išrinkę Envirą Turkestano emirą. Tuoj po to Enver ėmė siųsti Persijon įtakingus pasiuntinius ir pakreipė į savo pusę Simko, paskilbusį kurdų vadą. Simkai buvo pradžioje visoki pasipiktis Kurdestano nepriklausomybės atgavimui.

Enver išleido proklamaciją, kviesdamas visus magometonus stoti kovon prieš rusus, kurių politika esanti „pavojingą, negu anglų imperializmas“. Enviro pasisiekimas teikia turkams ir rusams nemažai susirūpinimo. Yra gerai žinoma, kad Enver turi daug šalininkų. Del tos priežasties su juo prisiėna ytin rimtai skaitytis.

Nacionalistai nužūri, kad Enver gauna iš Anglijos pagalbos. Jie bando diskredituoti jį, skelbdami, kad jis yra niekas daugiau, kai tik Anglijos apmokamas agentas.

Turkų nacionalistų ir sovietų padėtis esanti labai rimta. Da labiau ta padėtis pablogėjo, kuomet Persijos kabinetas, kuris buvo draugingas nacionalistams, įteikė rezignaciją. Spėjama, kad kabinetas rezignavęs todėl, jog negalėjęs sustabdyti Enviro šalininkų judėjimo.

Vėliausiomis žiniomis, Erzerume įvykusi konferencija, kur Kaizinas karabekirui, turkų nacionalistų karo vadui, duota instrukcijų koperuoti su rusų kareivių divizijomis, kad bendromis spēkomis nugniaužus Enviro judėjimą, kol da nėra vėlu.

Bolševikai sugrąžinsią prievartinę nuosavybę.

LONDONAS, liepos 24. — Gautomis čia žiniomis, tarybų valdžia išleidusi patvarkymą, kuriuo sugrąžinama privatinė nuosavybė. Ta žinia atėjo iš Rusijos per Berlyną. Ją paduoda Exchange Telegraph kompanija.

Civilinis karas Chinijoje atsinaujino.

Abi pusi skelbia laimėjimų.

KANTONAS, liepos 24. — Sun Yat Sen, nuverstas pietinės Chinijos prezidentas, išleido šandien pareiškimą, kad jo kareiviai paėmę nelaisvėn keturį šimtų Chen Chiung Mingo kareivių Yingtako apylinkėse. Yingtak randa apie 60 mylių į šiaurės nuo Kantoną. Tačiau iš Cheno stovyklos skelbiama, kad Yingtako mušiai būvę visai menki ir neturį jokios svarbos.

KANTONAS, liepos 23. — Iš Cheno stovyklos pranešama, kad mušiuose apie Shiuchową (40 mylių į šiaurės nuo Kantoną) laimė gen. Cheno kareiviai. Dr. Sun Yat Seno kareiviai priversti buvę pasitraukti 20 mylių atgal. Delei tų nepasisekimų Kantonui bent tūlame laikui nebegresia pavojus.

Neužilgo laukama sprendžiamoji mušio del Kantoną.

Nors Chen Chiung-Ming tebekontroliuoja Kantoną, bet, apskritai imant, gyventojų simpatijos esančios su Dr. Sunu maža to, eina gaudy, kad Sun gavęs iš kur tai daug pinigų karo vedimui. Priegtam darbininkų unijos irgi remiančios jį.

Pranešimai, kad buk Chen apleidęs savo Waichow stovyklą ir nuvykęs į Shiuchową, kol kas nepatvirtinta.

Texas valstijoj Ku Klux Klaniečiai galingi.

DALLAS, liepos 24. — Texas valstijoj Ku Klux Klaniečiai parodė savo stiprumą. Charles A. Culberson, kandidatas į senatorius, ir James E. Ferguson, kandidatas į gubernatorių, liko sumušti rinkimuose didele balsų diduma. Spėjama, kad jų nepasisekimai pareina nuo to, kad jie būvę labai nusistatę prieš Ku Klux Klaniečius. Laimėjusieji rinkimuose esą tos slapotos organizacijos kandidatai.

Bulgarija uždėsianti ant gyventojų naujus mokesnius.

SOFIA. — Bulgarijos valdžia ruošiasi uždėti gyventojams naujų mokesnių. Tie mokesniai eisį padengimui reparacinių mokesnių, kuriuos Bulgarija turi mokėti antantėi.

Bolševikai protestuoja prieš mirties bausmę.

Reikalauja, kad Anglijos darbininkai neleistų bausiti Wilsono žudeikas mirtimi.

MASKVA, liepos 24. — Karl Radek ir M. Bucharin, kaipjo trečiojo internacionalo atstovai Berlyno konferencijoj, pasiuntė Anglijos darbininkų vadams — James Ramsay MacDonald, Arthur Henderson ir Thomas Shaw — atvirą laišką, kuriame Anglijos Darbo Partija raginama protestuoti prieš bausimą mirtimi feldmaršalo Henry Wilsono žudeikų.

Laiskė, tarp kita ko, sakoma:

„Trumpu laiku mes tikimės gauti iš jūsų telegramą, kuri suramins mus ir praneš mums, kad jūs išleisdote Anglijos darbininkams patvarkymą paskelbti generalinį streiką, idant nedaleidus Anglijos imperializmo korikams nužudyti tuos, kurie kovojo del Airijos žmonių laisvės.“

Ir Vokietijoje norima įvesti prohibiciją.

DARMSTADT, liepos 23. — Vokietijoje susikūrė komitetas, kuris deda pastangų sukurti žmonėse sentimentą prieš svajinamus gėrimus. Komitetui vadovauja Dr. Strecker, buvęs Hesses apšvietimo ministeris. Be to, komitetan įeina daug daktarų, advokatų, darbininkų vadų ir šiaip visokių profesionalų. Kol kas da tik varoma plačia vaga propaganda, o vėliau bus paskelbta taip vadinami „šiaudiniai balsavimai“. Tų balsavimų tikslas busis sužinoti, ar Vokietijos žmonės pritaria prohibicijai, ar ne.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, liepos 24 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 d'erių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 sv. sterlingų	\$4.46 1/2
Austrijos 100 kronų	16c
Belgijos 100 frankų	\$8.02 1/2
Danijos 100 frankų	\$21.65
Finų 100 markių	\$2.06
Francijos 100 frankų	\$8.46 1/2
Italijos 100 lirų	\$4.68
Lietuvos 100 auksinių	21c
Lenkų 100 markių	13c
Norvegijos 100 kronų	\$16.85
Olandų 100 guldenų	\$38.93
Svedų 100 guldenų	\$26.03
Šveicarių 100 markių	\$19.05
Vokietijos 100 markių	21c

Anglija gal nebereikalaus iš Francijos skolų.

LONDONAS, liepos 24. — Čia vis labiau ir labiau pradeda eiti gaudy, kad Anglija esanti pasiryžusi nebereikalaui iš Francijos gražinti skolas, nežiurint to, ar Jungtinės Valstijos pasiels panašiai, ar ne. Jei Anglija ištikrų atsžadės nuo paskolos, kuri buvo suteikta Francijai, tasyk Vokietijai busis sumažinti reparacijos mokesniai iki 40,000,000,000 auksinių markių (\$9,520,000,000). Be to, Francija negalėtų uždėti jokių pabaudų ant Vokietijos. O tai, žinoma, duotų Vokietijai progos atsistoti ant kojų.

Rugpjūčio pradžioj Poincare ruošiasi atklyti Londoną. Vyriausios tos kelionės tikslas, sulig cinančių gaudy, ir busis skolų panaikinimo klausimas. Taipgi reiškama vilties, kad Jungtinės Valstijos irgi dalyvausiančios to klausimo svarstyme.

Paraguay sukilėliai įveikiami.

Respublikos kareivių ofensyvas eina sekmingai.

BUENOS AIRES, liepos 24. — Iš Asunciono pranešama, kad Paraguay respublikos kareiviai sekmingai išvystę puolimą prieš sukilėlius. Liko užimta svarbi geležinkelio stotis, Sapuay, kuri randa 50 mylių atstume nuo Asunciono. Didelio entuziazmo pagimdęs prezidento Ayalos pareiškimas, kad jis pats asmeniniai vesias kareivius prieš sukilėlius.

Francija nesutinka duoti Vokietijai dviejų metų moratoriumą.

PARYŽIUS, liepos 24. — Kiek galima spresti iš vėliausių žinių, Francija griežtai priešinasi suteikimui Vokietijai dviejų metų moratoriumo. Ji gal sutiks duoti moratoriumą šešioms mėnesiams. Francijos premieras, Poincare, norėtų, kad moratoriumas būtų duotas tik šešioms savaitėms. Tas Poincarės nusistatymas labai nepatinka Anglijai. Ji sakė, kad tai esąs juokingai trumpas laikas ir ricku būdu negalys palengvinti Vokietijos padėties.

Filipinų salų gyventojai nepatenkinti Hardingo administracijos nusistatymu.

MANILA, liepos 24. — Rugpjūčio 16 d. Filipinuose ruošiamas demonstracijos, kad pasitikus savo misiją, kuri buvo pasiūsta į Washingtoną išgavinui Filipinų saloms nepriklausomybės. Demonstracijos, suprantama, turės ir protesto pobūdį prieš Hardingo administracijos nusistatymą neduoti Filipinų saloms nepriklausomybės.

Tačiau demokratų, o gal ir nacionalistų, demonstracijose nedalyvaus. Demokratų partijos vadas, Sumulong, pareiškė, kad demonstracijos galinčios da labiau pakenkti Filipinų nepriklausomybės aspirantams. Pasak jo, filipiniečiai turį būti dėkingi prezidentui Hardingui jau ir delto, kad jis principu nesipriešinas Filipinų nepriklausomybei, o tik reiškiąs tą nuomonę, kad filipiniečiai nėsą da pribrendę savarankiai tvarkytis.

Meksikos prezidentas serga

MEXICO CITY, liepos 23. — Prezidentas Obregonas susirgo taip vadinama paludine šiltine. Ta liga jis užsikrėtė bevazinėdamas savo vajuos reikais.

Garsus žydų rašytojas Vilniuje.

Šalom Aš. Garsusis žydų rašytojas Šalom Aš yra dabar Vilniuje. Žydų rašytojų sąjunga kėlė jam puotą, kurioje lietuvių rašytojų vardu, į sveikinimo V. Sakavičius.

Valdžia paskirsianti diktatorius kasyklų operavimui.

WASHINGTON, liepos 24. — Valdžios patvarkymu Tarpvalstijinė Valdžios komisija faktiniai padaroma diktatorium kai del anglių kasimo ir jų distribucijos. Tai tėsia tol, kol nepraeis dabartinis krizis.

Valdžia sudarė iš kasyklų savininkų komisiją, kuri dalyvaus valdžios posėdžiuose ir ieškos išeities iš dabartinio krizio. Komisijon įeina: E. Douglas iš Cincinnati; R. Quay iš Louisville; C. V. Dickinson iš Kanawhos distrikto; Huntington; A. J. King iš Logān distrikto, C. W. Connor ir kt.

Pennsylvanijos kasyklų repaisėkė atidaryti.

BROWNSVILLE, Pa., liepos 24. — Šiaurvakarinėj Pennsylvanijos dalyj šiandien nebuvo iškasta nė vieno anglies tono. Unijiniai angliakasiai susirinko prie kasyklos, kad pažūrėkias tą nuomonę, kad filipiniečiai nėsą da pribrendę savarankiai tvarkytis.

Amerikos kareiviai naudoja prievartą prieš vokiečių streikininkus.

PARYŽIUS, liepos 24. — Coblenzo vokiečių laikraščiai skelbia, kad Amerikos okupacijos kareiviai durtuvų pagalba priverė vokiečių streikuojančius angliakasių grįžti į darbą. Delei to vokiečių spaulė esanti labai pasipiktinusi ir griežtai smerkia amerikiečius.

Kodel per "Naujienas"

Su kiekviena diena vis didesnis žmonių skaičius siunčia pinigus Lietuvon per Naujienas. Tai yra todėl,

- 1) kad Naujienų vedėjai yra žmonės, kurie užsipelnė didžiausio pasitikėjimo,
- 2) kad Naujienos parodė didžiausią gabumą atlikti reikalus kuogeriausia ir kuogrečiausia, — taip kaip niekas kitas negali;
- 3) kad kiekviena pinigų siuntinį (parlaidą) Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius leidžia Lietuvon ne vėliau kaip ant rytojaus po pinigų priėmimo;
- 4) kad Naujienų čekiai ir perlaidos apmokama Lietuvoje iki paskutinio skatiko, kada jie mainomi Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko ar jo skyriuose;
- 5) kad Naujienų siunčiamus pinigus Lietuvoje išmoka tuojaus, kaip tik pinigų priėmėjas atsiliepia į Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko pranešimą, kad pinigai atėjo, arba pats kreipiasi į banką, paduodamas Naujienų kvito numerį.

Lietuvos žmonės prašo Amerikiečių siųsti pinigus Lietuvon tikrai per Naujienas, o Lietuvos bankai tai pataria.

Per Naujienas galite siųsti pinigus ir į lenkų užimtą Vilniaus guberniją, o taip-jau ir į visus kitus svieto kraštus.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
NAUJENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIAI CHICAGOJE

BRIDGEPORTO SKYRIUS	Tel. Boulevard 9663
3210 So. Halsted St.	
TOWN OF LAKE SKYRIUS	
1614 West 46th Street.	Tel. Boulevard 0672
BRIGHTON PARK SKYRIUS	
4138 Archer Ave.	Tel. Lafayette 7674
WEST PULLMANO SKYRIUS	
525 West 120th St.	Tel. Pullman 0169
ROSELANDO SKYRIUS	
233 East 115th St.	Tel. Pullman 0659

Austrai meta katalikų partiją; balsuoja už socialistus

Vienna. — Socialistų pergale Burgenlande yra verta pastebėti net už Austrijos sienų, — rašo Arbeiter Zeitung.

Tik aštuoni mėnesiai tam atgal Burgenlandas buvo vis po admirolo Horthy'o vengrų gaujų valdžia. Admirolas garino save ir savo gaujas kaip vienintėlę apsaugą nuo bolševizmo.

"Atimkite mano apsaugą ir komunistai sugrįš ir valdys jus," sakė jis.

Per šiuos aštuonis mėnesius žmonės neatsimainė, bet atsimainė politinės sąlygos. Burgenlando prijungimas prie Austrijos suteikė šaliai demokratine konstituciją ir pašalino Horthy'o režimo terorininkus. Paskutiniuose rinkimuose Burgenlando žmonės pirmą kartą po Bela Kuno komunistinės ir Horthy'o reakcinės revoliucijos turėjo progą išreikšti savo norą rinkimuose. Jie padarė socialistų partiją tvirtiausią partiją visoj provincijoje.

Ukininkai atsipeikėjo.

Tas tuomi yra įdomiau, kad Burgenlandas didelį didžiulį moją yra ukininkų sritis. Senoj vengrų imperijoje žmonės šitoj provincijoje visuomet buvo reakcininkų katalikų mašinos dalimis. Bet treji kontrevoliucijos metai nutraukė katalikų vadams nuo veidų žmonių draugų kaukę.

Žmonės dar vis labai religingi, bet jie pamatė, kad kunigai susideda su Horthy ir jo terorininkais, laimina juos ir remia juos pinigais. Todėl jie metė katalikų partiją ir balsavo už socialistus.

Žmonės anapus sienos Vengrijoj, ypatingai miestuose ir arti miestų kaimuose, padarytą tą patį, jei Horthy'o režimas negazdintų ir neterorizuo jų.

Komunistai išeina iš lenktynių

Kada Bela Kun ir komunistai buvo galėje, tai jie pasakodavo visam pasauliui, kad baltasis teroras padarė komunistus iš šių žmonių. Komunistai turėjo tą pačią progą stoti į lenktynes dėl politinės galybės, kurią turėjo kitos partijos.

Bet kada naujoji austrų konstitucija pasiūlė komunistams progą savo pasigyrimus paremti darbu ir įrodyti, kad Horthy padarė komunistus iš Burgenlando balsuotojų, tai jie atsiskė. Jie pasitraukė iš rinkybų lauko taip, kaip jie pasitraukė iš darbininkų ir kareivių tarybų, kada socialistai paėmė kontrolę.

Taigi Burgenlando rinkimai parodo, kad komunistai neteko atramos taip kaip ir reakcinės partijos. Šita kryptis taipgi apsiireiškė anapus Austrijos ribų, kur žmonės gavo atatinamą progą savo valią išreikšti.

Tas pats būtų atsitikę Rusijoje, jei bolševikai nebūtų atėmę visuotinės balsavimo teisės ir slapty rinkimų.

Triestas po italų valdžia nyksta

Triestas. — Triesto perkėlimas iš Austrijos į Italiją išėjo ne šito didžiojo uosto laubai, o suteikė Italijai sunkų klausimą.

Versalinė sutartis, suskaldyma Austriją, taipgi atkrito Triestą nuo tų šalių, kurios teikė jai svarbiausią važtos verslą. Italai dabar turi Trieste geriausią įtaisyta uostą prie Adrijos jūros, bet neturi jame važlinės prekybos.

Čecho-Slovakija ir Austrija siūnia savo prekes per šiaurinius Vokietijos uostus. Vengrija ir Jugo-Slavija remia laisvą Fiumės uostą. Jei Italija,

nesuteiks verslo Triestui, tai Austrijos inžinierių visą gentkartę statytas nuostabūs uostas pradės pulsti.

Visai aptustėjęs.

Italų raštininkas, aprašydami Triesto padėtį, sako, "Darbas prie naujojo didžiulio uosto, kuris žadėjo apimti visą Muggijos įlanką, tapo sustabdytas. Senieji baseinai laivams beveik tušti. Didžiulės mechaninės įtaisos beveik nevertojamos.

"Tą patį galima pasakyti apie geležkelio stotis, kurios buvo ruošiamos didelei geležkelinei keliautei, bet kurios dabar tarnauja mažam ir nykstančiam verslui.

"Didžiosios sukraunamos padangos, kurios kadaise buvo perankstos dėl daugybės prekių pereinančių per jas, prekės plačiai išmėtytos. Gyvenimas dar vis bruzdis uoste, pareina daugiausiai iš mažų pasazierinių laivų, kurie tarnauja kaip keltai vietos vežioti.

"Visas miestas kenčia nuo šitos stovėtės. Gatvės jau nekinbda brudžiais žmonėmis. Gyventojų skaičius dar nesumažėjo, ar bent sumažėjo nedaug, bet nematyt juose gyvumo, kuris yra tokis tipingas pasiturbėje.

Miesto gyvenimas vilkė velkas

"Yra daug gražių krautuvų, bet labai maža pirkėjų. Gatvės žmonų nedaug ir nakčia jos tik pusiau apšviečiamos. Jei dar nesimato puolimo žymių, tai tas pareina iš didelių turtų sukravimo praeitais didžiosios gerovės dešimtmeciais.

"Pirmais po karo metais iš visų Italijos kraštų buvo suplaukę Triestan 50,000 laimės jėškotojų, tikėdamiesi didelių turtus sukrauti. Bet šita minia išėjo sau, palikdama nedaug gero. Miestas dabar yra paliktas savo paties išgalėms.

"Triesto žmonės yra praradę turėti gerus, pelningus laikus. Jie yra veiklūs, taupūs, sumaningi ir myli greitus ir lengvus pelnus. Dabar jiems tenka susirasti nauji keliai gyvenimui pasidaryti. Jei šitas Tarpžemės Juros Hamburgas išgelbėtinas, tai jis reiks išgelbėti Triesto žmonėms."

Brazilijoj nėra politinių partijų.

Rio De Janeiro. — Anot specialio Koelnische Zeitung laikraščio korespondento Brazilijoj tikrų politinių partijų nėra. Politinės grupės yra laikini asmeniniai padarai.

Vienintėle išimtimi yra Rio Grande do Sul valstija. Ji turi centralistų partiją, parentą Augusto Comtės politinėmis idėjomis, ir federalistų partiją, kuri nori perkeisti Braziliją iš federuotos vienybės į liuosą savivaldybinių valstijų federaciją.

Politiniai vajai už federalius viršininkus yra vedami ne principų pamatais, o tik asmens pamėgimais. Kiekvienas, kuris turi gana pinigų, įtakos ir galybės, gali būti išrinktas.

Sao Paulo ir Minas Geraes val-

stijos pramoniniai yra labiausiai išplėstos ir turi daugiausia gyventojų. Nuo 1894 m., kada militaristinė respublika patapo konstitucine nacija, Sao Paulo išrinko keturis, o Minas Geraes tris nacionalius prezidentus.

Pereitą kovą mėnesį Arthuro Da Silva Bernardes iš Minas Geraes tapo išrinktas nacionaliu prezidentu 490,000 balsų prieš jo konkurentą Nilo Pecanha, Rio de Janeiro senatorių, kuris gavo 340,000 balsų.

Budas, kokių šitie rinkimai buvo vedami, gražiai nušviečia politinius metodus vartojamus Brazilijoj.

Prezidentas, dabar užimantis prezidento sostą, Eptacio Da Silva Pessoa, kuris užleis savo vietą naujam prezidentui lapkr. 15 d., buvo išrinktas išbuvimui pasimirusio prezidento Rodrigues Alves'o neišbuto laiko.

Dvi didelės pietų valstijos nenorėjo statyti kandidatą neišbutam laikui ir paskyrė Pessoa, senatorių iš mažos šiaurinės valstijos Parahybą.

Kada Alves tapo išrinktas antron tarnybą, kurios jis negalėjo pabaigti dėl savo ligos ir mirties, dvi didelės pietų valstijos sutiko tame, kad sekamas

prezidentas turi būti iš Minas Geraes.

Kitos valstijos lengvai sekės prikalbinti prie to, bet kliūtis buvo su parinkimu kandidato vice-prezidentus.

Minas Geraes ir Sao Paulo nepaisė kokia šiaurinė valstija pastatė sekmingą kandidatą vice-prezidentus. Bahia ir Pernambuco valstijos norėjo savo žmogų išrinkti. Nei jos, nei kitos valstijos negalėjo susitaisyti, todėl dvi didžiosios valstijos parėmė Maranhao valstijos gubernorą Urbano Santos.

Šitas žingsnis tuojaus suvienijo visas kitas besivaržančias valstijas. Jos išnaujo apsvartė savo rėmimą Bernardeso ir stojo už mulatą Pecanha. Rinkimuose buvo didelių kivirčių. Pecanha rėmė Rio Grande gubernoras Do Sul, Borges De Maderos, kuris jautės ižeistu, kad jo neatsiklausta. Bet Bernardes laimėjo.

3 UZMUSTI.

Vakar nelaimėse su automobiliais užmušta dvi moteriškos, viena 74 m. amžiaus, ir 6 metų vaikas.

Riverside Malt Extract

Riverside Malt & Hops Domestic
Riverside Malt & Hops Export
Riverside No Boil

Geriausios produktai ant rinkos šiandien.

Pirkite pas:

John Seibutis, 1836 S. Halsted St.

John Legeiko, 3352 S. Halsted St.

A. Stankus, 3307 S. Wallace St.

John Gausas, 6652 So. Halsted St.

S. Zilis, 10802 S. Michigan

Riverside Products Co.,

2547 So. Kedzie Ave., Chicago.

Tel. Rockwell 0551.

Ofiso Telefonas Boulevard 7820

DR. M. T. STRIKOLIS

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 10:30; 3:30-5 ir 6:30-8:30. Ned. 10:30-12:00 diena
4601 South Ashland Avenue, CHICAGO, ILL.
Nam.: 2914 W. 43rd Street, Tel. Lafayette 263

Skausmus ir gelimes nutildo

PAIN-EXPELLER
Valdasenklis užreg. S. V. Pat. Ofiso

DRAUGAS REIKALB

J. P. WAITCHES

LAWYER Lietuvys Advokatas

Dienomis: Room 511 —

127 N. Dearborn St.

Telefonas Dearborn 6096

Vakaraais: 10736 S. Wabash Ave.

Tel.: Pullman 6377.

DAVID RUTTER & CO.,

Anglis ir Koksai

Pirkite anglis tiesiai iš retail

kiemų. Visur pristatom.

South Side ofiso 3301 Normal Av.

Tel. Yards 2296.

Fine for Lumbago

Musterole drives pain away and

brings in its place delicious, soothing

comfort. Just rub it in gently.

It is a clean, white ointment, made

with oil of mustard. Get Musterole

today at your drug store. 35c and 65c

in jars and tubes; hospital size, \$3.00.

BETTER THAN A MUSTARD PLASTER

K. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisai

127 N. Dearborn St., Room 1111-13

Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:

3323 So. Halsted St.

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utarninką ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS

LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. 22nd St., kėrtė Leavitt St.

Telephone Canal 2552

Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo

7 iki 9 vakaro.

Veda visokias bylas visuose teismuose. Ekzaminavojo Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgėciaus ant lengvų išlygų.

Tel. Randolph 4758

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisinis vidurmiestys.

ASSOCIATION BLDG.

19 So. La Salle St.

Room 1303

Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų

Namų Tel.: Hyde Park 3395

GOLAN & GOLAN

ADVOKATAI IR PATARĖJAI

1305-7 127 N. Dearborn St

Randolph 8899

MAURICE J. GOLAN

Res. 1102 S. Ashland Blvd.

Seeley 3676

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas

29 So. La Salle St. Room 530

Tel.: Central 6390

Vak. 812 W. 33 St. Chicago.

Tel. Yards 4681

Tel. Haymarket 3669

JOSEPH W. GRIGAL

Lietuvis Advokatas

Kambaris 306, Home Bank Bldg.,

Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves

Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki

9 vakarą.

S. W. BANES

ADVOKATAS

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.

1311 Recter Building

79 West Monroe Street, Chicago.

Phone Central 2560

Rez. 3203 So. Halsted St.

Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

Tel. Lafayette 4223

Plumbing, Heating

Kaipo lietuvis, lietuviams visados

patarnauja kuogeriausiai.

M. Yuška,

3228 W. 38th St., Chicago, Ill.

A. MASALSKIS

Graborius

Atliekame darbą kuopiglausiai.

Mažus grabus turime

nuo \$3 ir augščiau, dide-

liems nuo \$25 ir augščiau.

Taip pat turime gerus au-

tomobilius del krikštytųjų ir tt.

Reikale kreipkitės

3307 Auburn Ave.

Tel. Boulevard 4139

Žvakės Apšvietimui. O ne! Dabar Elektri

Tai kodėl ne šaukiate musų

žmogų patogiam laike, kad

jums duotų aprokavimą įvedimo

elektros į jūsų namą. Musų

kaina yra prieinama.

BRIDGEPORT

ELECTRIC CO.

1619 W. 47th Street

Tel. Boulevard 1892 ir 7101

EINU IS BIZNIO

Kiekvienas siutas ir overkot

bus parduotas nepaisant ant

nuostolių. Siutai ir overkotai \$50

vertės, dabar \$13.50 ir aukščiau

(Sutiktume, kad kas pirktų sta-

ką ir fixtures. Stakas perkamas

25% iki 40% pigiau negu mar-

keto kaina.

S. GORDON,

1301 S. Halsted St. & 739 W. 14th St.

Aldara vakaraais iki 9 val.

**ARTINASI
DIDELĖ
IŠKILMĖ**

**NAUJIENU
PIKNIKAS**

RUGPIUČIO-AUG. 6 DIENĄ

**VISI
PRADĖKIT
RENGTIES**

**SEVEROS GYDUOLĖS UZLAIKO
SEIMYNOS SVEIKATĄ.**

*Nusilpusios ir
Kenciančios Moterys*

apturėje geisfiną
palengvinimą per varfojimą

**SEVERA'S
REGULATOR**

Moterų Stiprintojas

Patirsite, kad jįsai yra

veiksmingas sugražinimui spēkų

sureguliuoti moteriškų

funkcijų ir suteikia sistemai

sveiką, normališką padėjimą

NAINA 8125

Klauskite pas apšiekorius.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA

Teisėtos pagalbos draugijos.

Nuo gimimo iki mirties biednas žmogus yra prigraviku auku. Jis tiki, kad teisybė prieguli visiems, bet jis tuoj patiria, kad už ją reikia mokėti pinigais, ir jis neturi jų gana advokatu užmokėti. Kad apsaugoti tokius, yra organizuotos Teisėtos Pagalbos Draugijos. Kurios atlieka savo darbą sąžiningai, praktiškai ir šekminiai. Kiekvienas beturtis gali kreiptis į Teisėtos Pagalbos Draugiją.

1876 m. keli Amerikos piliečiai (bet gimę Vokietijoje) Arthur von Briesen'o vedami, susirinko buvusio gubernatoria Edward Solomn raštinėje, kuri tuom laikais buvo advokatu New York'e, tikslu įsteigti organizaciją, kuri teiktų nemo-kamą teisėtą pagalbą vokiškos kilmės žmonėms New York'o mieste, neturintiems pinigų už teisėtą pagalbą užmokėti.

Nuo pat organizacijos įsteigimo pradžios numatyta, kad reikia toji organizacija inkorporuoti. Kovo 8 d., 1876 m. Albany, N. Y. buvo inkorporuota "German Legal Aid Society." Ji apsaugojo tik atvažiuojusius ateivius nuo įvairių apgavikų, valgyklinių namų savininkų ir tt.

Tuo pačiu laiku Chicagoje prasidėjo savarankus, bet tolygus judėjimas. Kaip New York'e, taip Chicagoje, padarytos prigravystės kreipė domę ateivius, ir organizavimą draugijų jiems pagelbėti. Didis suviliojau jaunų mergaičių skaičius, apsimetant darbo pasiūlymu, sujūdino to miesto moteris ir 1886 m. privedė prie suorganizavimo draugijos, kuri sekama metais tapo inkorporuota vardu "The Protective Agency for Women and Children." Tuoj ta draugija išaugo į teisėtą draugiją.

1888 m. Etninės Kultūros Draugija Chicagoje įsteigė antrą organizaciją, kuri jau vadinta Bureau of Justice. Ir ištikro tai buvo pirma teisėtos pagalbos organizacija. Šita draugija teisėtai tarnavo visuose atsitikimuose visiems žmonėms, nepaisant tautos, rasės, ar lyties. Pinigai draugijos užlaikymui tapo suaukoti mialaširdingų žmonių.

Pirmas naujo šimtmečio dešimtmetis parodė, kad organizuotas teisėtos pagalbos darbas išsiplėjęs į tautišką dalyką. Plietotė nebuvo greita, bet tvirta, ir apie 1910 m. organizuotas teisėtos pagalbos darbas tvirtai buvo įsteigtas visuose miestuose. Per sekamus ketverius metus darbas žymiai padidėjo. Ir 1909 metais buvo keturiolika organizacijų, o pabaigoje 1913 m. buvo dvidešimts-astuonios, ir 1917 m. buvo keturiasdešimts viena, tarp kurių buvo dvi viešos gynybų organizacijos, kurios atliko netik pilietinį, bet ir kriminalinį darbą, ir keturi gynybų ofisai, kurie užsiėmė tik kriminaliniu darbu. 1921 m. buvo 54 teisėtos pagalbos draugijos ir suvienytos organizacijos, ir visuose miestuose, kur tik teisėtos pagalbos darbas tapo įsteigtas, tvirtai augo.

Teisėtos pagalbos draugijos ima dvejopus užmokescius. Pirmas užmokescis yra rankpinigiai reikalaujami žmogui prašant pagalbos nuo dešimties iki penkių dešimty centų; antras užmokescis, kuomet organizacija jiems surenka ar atima nuo kitų pinigais; žmonės organizacijai moka nedaugiau 10 procento. Kuomet organizacija ima tuos rankpinigius, dešimtis, dvidešimtis ar penkiasdešimtis centų, tai asmuo užmoka tik išlaidas, kurias organizacijai tenka jo reikalu išleisti, kaip tai, už telefoną, važiuotę gatvekaru ir pašto ženklus.

Paprastai visos organizacijos reikalauja nuo kliento, kuomet gali, užmokėti teismo išlaidas ir ludytojų išlaidas. Kartais organizacija priversta užbaigti reikalingą dykai praleidusi pinigais, laika ir padėjusi pastangas.

Teisėtos pagalbos organizacijos gali suteikti biedniams kuogeriausią teisėtą patarnavimą. Visus reikalus prižiūri teisėtos pagalbos ofisas kaip ir kiekvienas privatiškas teismo ofisas. Teisėtos pagalbos draugijų įvairių miestų adresus galima gauti iš Foreign Language Information Service, Lithuanian Bureau, 119 West 41st Street, New York City.

Kas verčia drebėti?

Jaunasis p. Roosevelt jaučia, kad respublikos pamatai turės sugriuti, jei kas nors nebus nubasauts už tai, kas kapitalistų spaudoje yra vadinama "neumijstų angliakasių skerdyste" Herrine, III.

Yra gerai žinomas daiktas, kad mes apgailestaujame tas žudynes, — bet Illinojuje leidžiamam laikraščiui "The Majority" pranešama, kad ten nebuvo jokio žiaurumo. Bet, —New Majority sako — ten buvo žodžio nelaikymas, aiški prigravystė iš darbavių pusės. Jie paskvietė ginkluotus vyrus, mašininius šautuvus, įstaitę aptvarą, darė smurtą, naudojo provokaciją ir galiausiai užveikdas nušovė žmogų.

Sekmės buvo labai apgailestinos — bet visų pirmiausia kalti tam darbdaviai.

Ypatingas šito atsitikimo dalykas yra tame, kad paprasti šalies žmonės nesikarščiavo dėlto ir nereikalavo Herriño angliakasių kraujo. Nežiūrint kapitalistinių laikraščių smar-kaus užsipuldinėjimo ant angliakasių, paprastieji žmonės matomai nutarė, kad angliakasiai padarė tik tai, ką jie buvo priversti padaryti apgynimui savęs.

Bet net tas mums nepatinka. Smarki taktika yra pavojinga net save ginant. Ji duoda blogą pavyzdį.

Bet mums įdomu yra žiūrėti į tokius žmones, kaip jaunasis Rooseveltas, kapitalistų redaktorai ir tie, kurie stovi už jų nugarų.

Mums yra nuostabu, kodėl šitie žmonės pamato tik tokią tragediją kaip Herrino tragedija. Kodėl jie nenupieikia augščiausiojo teismo nusprendimo dėl vaikų darbo, — kuris nepalyginti yra didesne tragedija, negu atsitikimas Herrine? Kodėl jie nepasmerkia nedarbo, kuris priverčia daugybę žmonių nusizudyti, moteris paleistuvauti, ir milijonams žmonių sunaikina sveikatą? Kodėl jie nenupieikia kasyklų savininkų ir gelžkelių kompanijų, kurie nori, kad jų darbininkai priimtų tokias algas, kurios neišvengiamai reiskia sunykusias gyvastis jų pačių ir jiems brangių žmonių?

Jie to nedaro ir mes žinome kodėl. Jie laikosi kapitalistų puhės ir šitos tragedijos jiems atrodo geros. Jų nuomone, šitos tragedijos visai nedrebina respublikos pamatų. —Milwaukee Leader.

Teismas privalo gerbti žmones.

Jei žmonės netenka pagarbos augščiausiam teismui, tai tam kaltas yra teismas, o ne žmonės. Valdžioje, apturinioje savo teisėtą galią ačiu valdomųjų sutikimui, yra nepakenčiama, kada asmens, kurių paskyrimu žmonės neturi balso, aplenkia kongresą ir prezidentą išrinktus ir atsakomingsus žmonius atstovus ir panaikina įmones, kurias jie pilnai patvirtino. Įstatymai išleisti reikalaujant didelei žmonių džiūmai, tokie kaip į-

plaukiniai mokesčiai, vaikų darbo apsaugojimas, įstatymas prieš lošimą jais, prieš uždrausčių leidimą ir kitus tolygius visuomenės įstatymus, dažnai buvo panaikinami vienu balsu vieno kokio seną žmogaus, kuris senai neturi susilietimo su liaudimi.

Pakalbėkime atvirai apie šitą dalyką. Kokią progą turi Amerikos darbininkai ir ukininkai gauti bešališką išklau-symą pas tokius žmones kaip vyriausios teisės Taftas. Savo įsitikinimais jis gali būti širdingiausias, bet visos jo apytosvos ir išauklėjimas verčia jį šlietis prie privilegijos ir nuosavybės prieš žmones. Apvilkimas žmogaus vyriausio teisėjo rubu visai nepermaino tos pagarbos, kurios jis yra vertas. Ir kam darbininkai turėtų priimti dievinu įstatymu įsakymus "indžionkšnininko Bilo" Tafto, kuris pirmutinis iš federalių teisėjų prikalė mašinistą prie jo garvežio ir atėmė jam teisę mesti darbą, kuomet darbas ir užmokesnis jam nepatinka? Kam ukininkas turėtų gerbti vyriausią teisėją, jei jis del savo girtos propagundos prieš bepartinius šiaurės ukinikus platino apie juos šmeiztus neturinėus jokio pamato?

Tur but p. Debsas turi tiesą, sakydamas savo straipsny si-tame "Journalo" numery, kad p. Taftas tapo paskirtas tokio teisingumo žiūrėti. Demokratijoje jokia įstaiga, ar asmuo nėra tiek šventi, kad jų negalima butų kritikuoti, kuomet jie laužo žmonių valią ir užsiti-kėjimą. Žmonės gerbs augščiausį teismą tik tuomet, kuomet teismas gerbs žmones. —Locomotive Engineer Journal.

Karvė su veršiu pasigėrė.

Chicago Herald and Examiner šio mėn 18 d. įdėjo šitokią žinutę:

Danville, Va. — Kaip karvė su veršiu pasigėrė nuo mumsainės sumaištytos su vandeniu. Šitame meiste valdžios agentai išpylė gatvėje apie 500 galonų mumsainės; dalis jos subėgo į lomas. Karvė su veršiu užėjusi pradėjo laizytis ir už valandėlės abudu prisigėrė. Labiausia girtas buvo veršis; jis pasidavė linksmesniam; toliau ir karvė pradėjo ragais versti mēdį. Veršius bėlaigant ir karvė jį pasekė. Abudu pribėgo prie prieangio ir per tinklines duris įsilaužė vidun. Kambarį karvė pamačius veidrody savo paveikslą, pradėjo rodyti savo vieką ir mažne visus daiktus sulaužė. Ant galo juodu išvarė laukan iš kambario; karvė nuėjo toliau ir atsigulė po medžių pavėsy.

Piliava, Kaunas ir Vilnius

Jei jus manote važiuoti Lietuvon pasimatymui su giminėmis arba norite atsikviesti draugus, žiūrėkite, kad laivakortė būtų piršta pas The Royal Main Line. Dideli ir populiarai laivai: "Orduva", "Orbita" ir "Oropesa", kurie plaukioja tarpe New Yorko ir Hamburgo kas dvi savaiti. Jie yra labai gražiai ir švariai įrengti. Trečia klasė tiesiog yra puiki. Bus labai žalingu važinėti tais laivais. Pilnas informacijas gausite nuo agentų arba

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
117 W. Wacker St., Chicago.
325 Second Ave., So. Minneapolis.

NORTH GERMAN LLOYD
Dubeltavais šriubais garlaiviai
NEW YORK-BREMEN
Garlaiviai išplaukia kas antrą sereidą.
Puikiai įrengta trečioji klasė parankumai.
Pakankamai valgio — puikus uždarvyti kambariai del 2, 4 ir 6 upatų.
Delei platesnių informacijų kreipkitės prie vietos agentų.
North German Lloyd
Geo. W. Clausenius
100 N. La Salle St., Chicago, Ill.

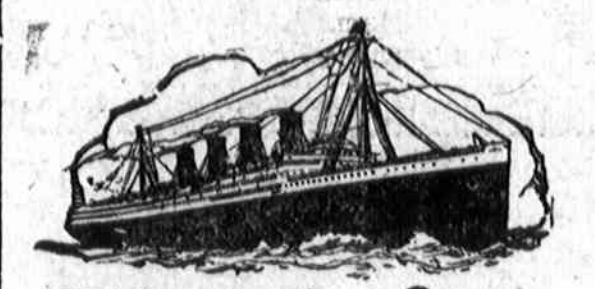
Čia tenka pastebėti, kad žmonių esama biauresnių ir už šituos pasigėrčiusius gyvulius. Ypatingai tarp mūsų lietuvių, kurie traukia mumsainę, yra tokių, kurie ne tik rakandus sudaužo, o ir gyvasties netenka.

Privestas atsitikimas parodo aiškiai, kad mumsainė atima protą taip gyvuliui, taip žmogui. Laikas butų mesti tokius netikusius papročius, kurie taip baisiai pakenkia sveikatai ir protui.

Tie, kurie dirba tokius nuodius ir duoda juos kitiems ger-ti, yra verti aštriausio papeikimo. Ir kokis skirtumas, ar žmogų užmuši kirviu, ar nuodysi savo sutaistytais nuodais? Vis viena bus žmogžudystė, nors gal padaryta be noro.

O tie, kurie visokias naminėles geria, žinodami, kaip šimtai nuo jos neteko proto ir atsidurė bepročių namuose, ar net ir gyvasties nustojo, yra tik pasigailėjimo verti daiktai, bet ne žmonės.

Ar gi tam mes turime protą, kad jo nevartotume?

French Line
Jūrėmis visa kelionė ir iš Lietuvos garlaiviu PARIS, išplaukia Rugs. 2 ir Rugs. 23.

Puikiais sutvarkymas — kambariai dvieji, keturiems ir šešiesiems žmonėms, su prausimais bliudu, begančių vandeniu kiekvienas kambaris. Valgomai kambaris, rūkymui, baras, barberinė, atdaras padengtas viršus, puikiais prancūziškas valgis, vynas ir alus teikiama veltui, muzika, šokiai. Kartu yra ir perkabtojas.
Specialia laivas POLOGNE susijungia su laivu PARIS prie Harve ir plaukia tiesiai į Memelį.
Tik ant amerikoniško arba lietuviško pasporto, francūzų vizos nereikia. Visais reikalais kreipkitės prie vietos French Line agento, arba į kompanijos ofisą, 19 State Street, New York, City.

WHITE STAR
Tankiai plaukia dideli laivai
I Cherbourg ir Southampton
Majestic — Liep. 29 Rugs. 26 Rugs. 16
Olympic — Aug. 12; Rugs. 2; Rugs. 23
Homeric — Aug. 19; Rugs. 2; Rugs. 30
Tuoj pribuvus į Southamptoną, keleiviai yra perkeltami ant kito laivo, kuris tiesiai plaukia į Danzigą ir Liepoją su užtikrinimu smagu pervežimui ir teisinga bagažo pervežimu.

RED STAR LINE
I Hamburgą, Libavą ir Danzigą
Samitnd tik 3 klasė Rugs. 1, Rugs. 12
Tiesus patarnavimas į Liepoją.
Dideli, smagus garlaiviai. Reguliaris plaukiojimas

AMERICAN LINE
I Hamburgą
Minnekahda (3 kl.) Rugs. 2; Rugs. 6; Manchuria Rugs. 9, Rugs. 13, Spal. 18
St. Paul, Aug. 16; Sept. 20 Spalio 25
Mongolia Rugs. 30; Spal. 4; Lapkr. 8
Parankus keleiviams parvežimas ir jų bagažo prie laivų, plaukiančių į Danzigą ir Liepoją.
Atsiekvieskit savo gimines ir draugus ant pagabių mūsų linijos laivų. Geras maistas. Smagus kambariai. Maudymas patarnavimas. Klauskit mūsų apie mūsų žemas kainas, apšėjimui keleivių pervežimui.
Kreipkitės prie:
PASSENGER DEPARTMENT
Arba prie vietinių agentų
F. C. Brown, Western Passenger Mgr.
14 No. Dearborn St., Chicago, Ill.

\$17.50 Vertės Knygų Parduodam už \$10.00

ZIUREK SAVO SVEIKATOS: SKAITYK DAKTARISKAS KNYGAS!
Skaityk knyga "Lyties Mokesčiai", kurioj viskas, kas tik reikia vyrui ir moterai apie savo lytį žinoti, aiškiai aprašyta ir paveikslais išrodyta. Pusi. 418, pav. 109, formata 6x9 colius, apdaryta, kainavo \$7, dabar parduodame už \$5. Skaityk knyga "Sveikata", kurioj visos žmogaus kūnas, tartum kai ant delno, aiškiai aprašyta ir paveikslais išrodyta. Pusi. 345, pav. 225, formata 6x9 col., apdaryta, kainuoja \$8. Siedvi knygi kainuoja \$17, bet kad abudu ir kiekvienam žmogui būtina reikalingi, todėl abidi sykiu leidžiam už \$6.
ZIUREK, KAD TAVO GYVENIMAS BUTŲ SMAGUS: SKAITYK KNYGAS, KURIOS PATIEKIA SMAGUMO; O TAI REISKIA GERĄ SVEIKATĄ.
"Mėlis ir Dailė" — knyga, kurioj juo daugiau skaitai, juo labiau skaityt nori. Pusi. 207, pav. 19, formata 5x8 col., apdaryta, kainavo \$2, dabar leidžiam už \$1.50. "Mėlis Laikla" — knyga, kurioj teipa puikiai laikai. Pusi. 169, pav. 8, formata 5x7 col., apdaryta, kainavo \$1.50, dabar leidžiam už \$1. "Mėlis ir Šeimyna" — knyga, kurioj tik etaktyk, juokis ir gyvenk 100 metų. Pusi. 260, pav. 90, formata 5x12 col., apdaryta, kainavo \$5, dabar leidžiam už \$2. Šios 3 knygos kainuoja \$4.50, bet imant visas sykiu, leidžiam už \$4.
Šios 5 knygos kainavo \$17.50, dabar jos kainuoja \$11.50, bet kas ima visas sykiu — gaus už \$10.17.50 dovani! Taip baisiai pigiai parduodam knygas todėl, kad \$24,000.00 vertės knygu turim umu laiku išparduoti. Mes parduodam visokias knygas. Reikalauk katalogo. Pirk ir šluok knygas i Lietuvą. Mūsų knygu Lietuvos žmonės nesivietik traukia, — jie miršta be jų. Prieškauk mums mlynių knygas adresu: gausi gerą atlyginimą.
Pinigus slupk: popierinius dolerius registruotam laiške, money order ar banki čeki. Siunčiam ir per C. O. D., vadinas, kai gauni knygas, tai paše ir užsimoki.
AL. MARGERIS, 2023 St. Paul Avenue Chicago, Ill.

Pilniausis Patarnavimas

PIRMA Bertaininė Refinerijos Statistiku Sutruka išleista Kasyklų Biuro (1922) skelbia, kad naudotojai pirkio 25% daugiau gazolino sausio, vasario ir kovo mėnesiuose, 1922 metais, negu tam pačiam laikotarpy 1921 metais. Daug dalykus žinantieji parduovėjai spėja, kad šia vasarą bus gazolino trūkumas Viduriniuose Vakaruose.

Standard Oil Company (Indiana) padaugino gamyklos įmones ant tiek, jog ji jaučiasi saugi pareikšti, kad ji nujėgs teikti 10 valstijų žmonėms kuriems ji patarnauja, tokios rusies patarnavimą, kokio publika pasitiki iš tos organizacijos.

Manufaktūrinės įmonės Standard Oil Company (Indiana) gali parupinti daugiau kaip vieną bilioną galionų gazolino i metus. Tos įmonės yra operuojamos 24 valandas kas dieną taip, kad rėmėjai gali buti užtikrinti gauti naftos produktų kai jie reikalauja jų.

Kuomet pareikalavimo banga pasireiskia, karų savininkai dasiprotės, kad Standard Oil Company (Indiana) prijautė jų reikalavimus pilniausiai.

Kuomet motoristas pripildo savo kubilą parankio patarnavimo stoty kokioj nors vietoj Viduriniuose Vakaruose, jis gali niekuomet nepagalvoti apie milžinišką ir painią mašiniją, kuri yra reikalinga pristatyti gazoliną ten, kur jis jo pagedauja momente didžiausio reikalavimo. Vienok jis mokes įvertinti, kad jis randasi tenai.

Jis gali niekuomet nežinoti, kad patarnavimas jam apima patyrusius viršininkus išlavintos iniciatyvos ir didelių gabumų; milžiniškas išlaidas darbui ir žaliai medžiagai; dideles, moderniškas refinerijas nuolat operuojamas; stebėtiną išdalinimo sistemą; ir pastangos vienodum organizacijos 25,000 vyrų ir moterų. Visa tai yra prie tos mažos apsties Red Crown gazolino, kuri keliauninkai kiekviena vasarą pasitiktinai mano pirkti ir tikrai atranda jį ant visų punktu teritorijoj, kurioj patarnauja Standard Oil Company (Indiana).

Standard Oil Company (Indiana) laiko tą kaip teisingiausią patarnavimą.

Standard Oil Company
(Indiana)
910 So. Michigan Ave., Chicago.
2837

Pasidarykite tokius namus, kuriais turėtų buti
Kietmedžio grindys, turi but uždėta ant senų grindų už sekamas kainas: už ketvirtainę pėdą:
Svarių aržuolo išgrindimui po ..... 12c.
Parinkto aržuolo išgrindimui ..... 10c.
Svarių kieto išgrindimui ..... 10c.
Galime pagelbėti tamistai, jei manai budavoti ir dar ne esi paskolos užtraukęs.
MORGAN PARK LUMBER CO.,
Tel.: Beverly 1279, 0397. Mes pristatom. 1955 W. 111th St.

Užsisakykite

patys ir paraginkite savo draugus Amerikoje, kad užsisakytų savo draugams ir giminėms LIETUVOJE vieninteli darbo žmonių savaitinį laikraštį.

"SocialdemokrataS"

leidžiamo Lietuvos Soc. Dem. Partijos C. Komiteto.

Nuolatai jį skaitydami galėsit pažinti kaip mes Lietuvoje, kas išviso Lietuvoje dedasi ir kurių tikslų siekiame.

Užsisakydinę savo draugams Lietuvoje padėsite jiems apsišviesti ir klasiniai susiprasti.

Pinigus prenumeratai siųskite per "Naujienų" ofisą.

Kaina Amerikoje su prisuntimu metams 2 dol., Lietuvoje metams 80 auksinų.

Adresas: Lietuva, Kaunas, "SocialdemokrataS", Keistučių gt. 40. — 1.

MRS. A. MICHNIEWICH AKUSERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.
Telefonas Yards 1119

DR. HERZMAN 18 RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo aštrais ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų pagal naujais metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Plak St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Telefonai: { Dienomis: Canal 3110 arba 857
Nakt. Drexel 950
Boulevard 4136
3313 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir 8—9 val. vak.

PRANEŠIMAS
Ofisas Dr. G. M. Glaser pereina į rankas žento ir partnerio. Visi senieji pacientai ir draugai aplaikius apžiūrėjimą ir gydymą kaip ir nuo paties.

DR. G. M. GLASER
Ofisas:
3149 S. Morgan St., kertė 32 St.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 5—7 vakare. Nedėliomis nuo 10 — 2 po piet.
Telephone Yards 687

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 15 metai
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois.
Specialistas džiuvos
Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. ryte iki 1 val. po piet.
Telefonas Drexel 2880

Telefonas: Boulevard 7042

DR. C. Z. VEŽELIS

Lietuvis Dentistas
4712 South Ashland Ave.,
arti 47-tos gatvės

Tel. Pullman 5432

A. SHUSHO AKUSERKA

Turiu patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiūriu ligone ir kudi-kj laike ligos.

10929 S. State St.
Chicago, Ill.

MRS. M. WAITKIEWICZ (Baniene)

AKUSERKA
3113 S. Halsted St.
Tel. Blvd. 3138
Per 15 metų praksekmingo praktikavimo turiu patyrimo. Pasekmingai patarnauju prie girzdyimo. Kiekvienarė atsitikime teikiu ypatingą žiaurėjimą. Jaudu patarnu: moterims ir merginoms veltui.

Jei abejoji akimis, pasiteirauk
Dr. A. R. BLUMENTHAL
Optometrist
Tel. BOUlevard 6487
4649 S. Ashland Ave.
Kampas 147-tos gat.
2-lubos.

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
X-Spinduliai
Ofisas 2201 W. 22nd St., kampas 5
Leavitt St. Tel. Canal 6222.
Rezidencija 3114 W. 42nd St.
Tel. Lafayette 442.
Val. 1—4 ir 7—9 Ned.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis.

1739 South Halsted Street
Chicago, Illinois.
Telephone Roosevelt 8508Subscription Rates:
8.00 per year in Canada,
\$7.00 per year outside of Chicago,
\$5.00 per year in Chicago,
3c. per copy.Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.Naujienos eina kasdien, išskyrus
nedėdienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Dviem mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.00

Chicagoje per nešiotojus:	
Viena kopija	3c.
Savaitė	18c.
Mėnesiui	75c.

Suvenyrose Valstijose ne Chicagoje	
paštu:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

(Atpiginta)

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25

Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Vis džiugina.

Lietuvos atstovo, p. Čarneckio, sušauktasai lietuvių suvažiavimas Washingtono pasiuntė delegaciją pas prezidentą Hardingą. Delegacija matėsi su juo, ir dabar pranešama visuomenei, kad tai buvęs "didžiausias pasisekimas". Prezidentas, mat, išreiškė viltį, kad Lietuva bus išnirinti netolimoje ateityje pripažinta.

Išrodo, kad lietuvių pradžiginimui reikia labai ne daug. Lietuvą jau senai pripažino jos kaimynų valstybės; jai suteikė savo pripažinimą keletas valstybių Pietinėje Amerikoje ir, pagaliaus, net Antantės (sąjungininkų) valstybių ambasadorių taryba. O Jungtinių Valstijų prezidentas dar tik tai reiškia "viltį", kad Lietuvą busianti pripažinta ateityje. Bet lietuviai džiaugiasi, tarytum didelę malonę apturėję.

Čionai bus ne pro šalį priminti, kad p. Hardingas džiugino lietuvių tokiomis pat pažadėjimais dar tada, kada jisai buvo tikrai kandidatas į prezidentus, t. y. lygiai du mėnesiai atgal.

Klausimas.

Kilus dideliems streikams Amerikoje, komunistiškai gal valai smarkiai subruzdavo vartyt savo agitaciją darbininkų miniose. Jie mano, kad tose miniose yra gera dirva "revoliucingoms" jų idėjoms, ir skubiai išnaudoja progą pataisyti savo nusmukusio vardo.

Komunistų agitatoriai laiko karštas prakalbas, kuriose jie užtaria streikininkus ir smerkia kapitalistus. Jų laikraščiai, "Laisvė", "Vilnis", "Darbininkų Tiesa" ir kiti, deda ilgiausius straipsnius apie streikus ir mokina streikininkus, kaip jie turi laikytis, kad laimėtų kovą.

Pas mus tečiau kyla klausimas: kaip jie gali mokinti organizuotus angliakasių ir

organizuotus geležinkelų darbininkus, kuomet jie savo įstaigose nepripažįsta darbininkų organizacijų?

Komunistai spausdina savo laikraščius **neunijinėse** spaustuose. Jie moka savo spaustuvių darbininkams 40 ar net 50 nušimčių mažesnes algas, negu **unijinių** spaustuvių darbininkai. Ir jie **prieš** šinasi savo darbininkų pastangoms susiorganizuoti į uniją.

Taigi, ar gali unijos priešai davinėti patarimus susiorganizuoti į unijas darbininkams?

Apžvalga

KOMUNISTAI PRAŠALINTI ĮS BENDRO VEIKIMO.

Vokietijos darbininkų ir socialistų organizacijos pertraukė ryšius su Komunistų Partija, kadangi ji atsisakė pasirašyti po atsisaukimo, kuriame darbininkų minios buvo raginamos saugotis provokacijų masiniuose protestuose.

Liepos 7 d. Vsuotinoji Vokietijos Profesinė Sąjunga, Visuotinioji Laisvoji Tarnautojų Sąjunga, Vokietijos Socialdemokratų ir Nepriklausomoji Vokietijos Socialdemokratų Partija paskelbė pareiškimą, kuriame tarp kitko sakoma:

"Komunistų Partija atsisakė pasirašyti po šiuo atsisaukimo, lygiai kaip ir po liepos 3 atsisaukimo, kuriame buvo perspėjimas dėl provokacijų. Tuo būdu Vokietijos Komunistų Partija pasitraukė iš bendro veikimo su žemiaus pasirašiusiomis organizacijomis."

Komunistai nenorėjo dėti savo parašo po atsisaukimo, išpėjančių darbininkus nepasiduot provokacijoms, delto, kad jie patys elgėsi provokatoriškai, keldami sumišimus demonstracijose mitinguose, niekindami kitas darbininkų partijas ir tt. Organizuočiai Vokietijos darbininkai dabar šalinsis nuo tų triukšmadarių, nes su jais joks bendras darbas nėra galimas.

TEISINA MONARCHIJOS ŠALININKUS.

Chicago "Draugas" jau kelis kartus parodė savo simpatijas Vokietijos monarchininkams, prieš kuriuos paskutiniu laiku taip sujudo visa šalis. Dabar jis ir vėl juos užtaria.

Vokietijos klerikalizmo centras, Bavarija, atsisakė vykinti tas priemones, kurias Vokietijos vyriausybė nutarė pavartoti prieš monarchistus. O kad Berlynas negalėtų priversti Bavariją, tai ji ėmė mobilizuoti savo kariuomenę. "Draugas" aiškina šitą Bavarijos elgimąsi sekančiais:

"Bavarijos socialistai ir darbo federacija, kurioje išdalies (!) viršininkauja socialistai, praneša, kad jie paskelbsią generalį darbininkų streiką visoj Bavarijoje, jei pastarosios valdžia atsisakysianti pripažinti bent kokį Reichstago pravestą apsaugos įstatymą. "Kadangi socialistai savo grumojimus gali įkūnyti ir gali sustoti važinėję geležinkeliais, Bavarija atsakė iš menėbrų savo kariuomenę ir visą armiją pastatė ant kojų."

Tą įstatymą, kurį išleido reichstagas respublikai apsaugoti, "Draugas" vadina įstatymu "socialistams apsaugoti" ir sako:

"Tas įstatymas pirmiausiai atkreiptas prieš monarchistų nerimavimą. Paskui, kad su-

stiprinti socialistus ir užtikrinti jiems valdžią."

Išsina taip, kad Bavarija atsisako vykdyti įstatymą, stiprinantį tam tikrą partiją. Tuo gi tarpu ta klerikalų kontroliuojamoji dalis Vokietijos eina prieš respubliką ir gina monarchijos šalininkus.

DRAŠUOLIAI, KURIE BIJO SAVO VARDŲ.

"Sandaros" korespondentas, aprašydamas paskutinį S. L. A. seimą, garsiai pasijuokia iš bolševikų, kurie turėjo 34 delegatus prieš 29 tautininkų (ir keletą bepartvių), o betgi pralaimėjo. Jie pralaimėjo delto, kad neturėjo drąsos stoti už savo principus ir nemokėjo orientuotis diskusijose.

Minėtasai korespondentas rašo:

"Musų broliai-komunistai taip yra atsidavę savo idėjoms, taip joms tarnauja, kad bijosi savo vardo, kaip žydai kryžiaus, ar kaip velniai šventinto vandens, anot tos žmonių pasakos.

"Už tai jiems ir iškrito gerus pamokslus Lutkauskas ir Račkauskas..."

"Lutkauskas vienoj vietoj prašė bolševikų-komunistų nesiimti savo vardo:

"Bukite vyrai", sako jis. "Aš esu sandarėtis, man garbė būti sandariečiu ir tuom didžiuojuosiu. Ko-gi jūs bijotės vadintis bolševikais ar komunistais, ar leninistais? Stokite už savo idealus, atstatykite pirmyn savo krutinę, didžiokitės savo vardu ir bukite vyrai, o ne slapukai!"

"Tylėk! Čia nėra bolševikų!.. Čia darbininkai!.. Bolševikams kalėjimas graso... Mes nenorime eiti į kalėjimą!.. Pasipylė iš visų pusių."

"Pagaliaus! Seime, kap pasirodo nebuvo komunistų, kurie būtų drįsę save savo vardu vadinti. Ir Dumdis vieną kartą pastebėjo:

"Mes čia ne komunistai, ne bolševikai, mes tikrai S. L. A. nariai!..."

Iš to bolševikų bailumo reikia, išties, pasijuokti; ypač, kad del vardo "bolševikas" arba "komunistas" negresia jokio pavojaus. Valdžia persekioja tikrai už priklausimą komunistų organizacijai, o ne už prisipažinimą prie tam tikrų nuomonių.

Taigi ne del valdžios persekiojimo musų bolševikai bijo savo vardo, o delto, kad jie sarmatijasi jo.

PAKLAUSIMAS DEL ŠMUGELIO BYLOS.

Socialdemokratų atstovas Lietuvos St. Seime, drg. V. Požela, birželio 16 d. šių metų padavė Teisingumo Ministeriui sekamo turinio paklausimą:

"Da pernai gruodžio mėnesį del Užsienio Reikalų Ministerijos valdininkų tarnybinių nusikaltimų bylos, Ministerio Pirmininko buvo iš St. Seimo tribunolo pareikšta, kad visi jos kaltininkai patraukti atsakomybėn ir pagreitinti jai atiduoti vesti tardytojui ypatingai svarbių bylų.

"Jan praėjo pusė metų, o kaltininkų teismo da negirdėti. Yra žinių, kad byla del priklausomų nuo Ministerijos priežasčių da ne tiklata nebajgiama, bet žada ji užtrukti nežinamam laikui. Delto aš klausiu Teisingumo Ministerio, kurio žinioje yra byla:

"(1) Ar visi bylos kaltininkai jau patraukti atsakomybėn ir ištardyti? Jeigu ne, tai kodėl?

"(2) Ar tiesa, kad vienas tų kaltininkų, St. Seimo narys kun. Purickis, nestoja teisėman, nors tardytojo yra pareikalautas?

"(3) Kas padaryta yra, ar

manoma daryti, norint pristatyti ji teismui?

"(4) Kodėl leista jam išvažiuoti užsienin ir kokių laidų?

"(5) Ar apsergėta valstybė jo turtu nuo nuostolių, kurių jis savo nusikalstamu darbu galėjo jai padaryti? Jeigu ne, tai kodėl?

"(6) Ka manoma daryti, kad del jo apsergėjus valstybė nuo nuostolių?"

Klerikalų spauda Lietuvoje ir Amerikoje baisiai pyksta ant socialdemokratų kad jie šitokiais klausimais "baderiuoja" Lietuvos valdžią, ir kolioja juos už tai "bolševikų uodegomis".

Pražanga ir jai vaistas.

Laikraščių taip vadinama "pražangos vilnis" ritasi. Kad jį žiūrime ne be paisyimo, tai yra aišku iš to, kad jį atkreipė domę Amerikos Teismininkų Draugija, kuri surinko faktus ir idėjas įvairiose šalies dalyse ir rengia savo patarimus. Pav., komitetas sužinojo, kad New Yorko mieste kas metas vienas automobilis iš 30 užregistruotų yra pavagiama, o Amerikos Bankininkų Draugija pareiškia, kad 1917 m. buvo 115 bankų išplėsimų ir 80 bankų užpuolimų, kurie atvirai pasisako prieš ją, o ir nesąmoningai trukdo nusprendimą šimtams kitų. Nereikia geresnio įrodymo nuteisimui žmogaus už pirmo laipsnio žmogžudystę, kaip užmušimas; tikrai, mes žinome, kad nereikia. Nei kalbos negali būti apie tai, kad slapta baimė ima smerkti žmogų mirčiai, kuomet mirties bausmės bylose šitas smerkimas pasirodo neteisingas.

—Nation.

Antrojo Internacionalo socialistai prašo Vienos prisidėti

Londonas. — Antrojo socialistų internacionalo konferencija, kuri įvyko čia apie birželio vidurį, turėjo įdomų pasikalbėjimą apie padėtį Rusijoje.

Ceretelli iš Gruzijos pareiškė sąlygas Kaukazo respublikoje. Jis pasakė, kad bolševikai okupavo Gruziją tuoju tikslu, kad gavus kontroliuoti Kaukazo žemės ūkį. Kad gavus pripažinimą ir kreditą iš vakarų, jie pasiūlė išnaudoti Gruzijos turtą. Su tuo Gruzijos žmonės niekuomet nesutiksia.

Visų gerovei yra reikalingas Gruzijos išliuosavimas. Laisvos prekybos žibalo niekuomet negalima bus įsteigti kol Gruzija negaus kontrolės ant savo gamtinių turtų.

Ceretelli prašė antrojo socialistų internacionalo neapleisti Gruzijos jos sunkioj padėty.

Klausimas apie tarptautinę vienybę taipgi pastatė Rusiją priekinė konferencijos apkalbėjimuose. Sekmė sutarties apie olando Wibauto paduotą rezoliuciją yra ta, kad nebus daugiausiai mėginama taikytis su Maskvos internacionalu, bet bus praktiną sutartis su Vienos internacionalu tikslu galutinai suvienyti Londono ir Vienos organizacijas.

"Šita konferencija kviečia Vienos Vienybę prisidėti prie antrojo internacionalo šaukime visuotinos socialistų ir darbininkų konferencijos prieš pasibaišiant šiemetams, bet yra nutarusi, kad jeigu Vienos vienybė negalėtų prisidėti, tai antrojo internacionalas šauks konferenciją pats.

"Svarbiausiu konferencijos dalyku bus apsvaistymas, kaip pertvarkyti internacionalą ir suvienyti socialistų ir darbininkų partijas ekonominiame ir politiniame Europos atstėgimo dalyku."

Konferencija pasižada remti demonstraciją prieš karą ir prie karo vedančią politiką, kurią žada surengti Amsterdamo internacionalas ir prašo su juo susidėjusių partijų padaryti šitą demonstraciją sekmingą.

Toliaus ji pasižada prisidėti prie Amsterdamo internacionalo ten, kur bendras amatinės unijos ir politinis veikimas gali būti reikalingas darbininkams apginti nuo kapitalistinių puolimų, dabar esamai pramoninei nelemčiai galą padaryti ir atsteigti Europą laisvo gaminių apsimainymo ir tarptautinės taikos pamatais.

Diskusijų laiku įėjo konferencijon Kerenskis ir norėjo kalbėti, bet kadangi jis nepriklausė jokiai atstovaujamųjų partijų, tai jam nebuvo leista kalbėti.

Nekurie kalbėtojai bandė pasakyti, kad durys nėra dar galutinai uždarytos naujos deryboms su sovietine Rusija, bet didžiūmos nusistatymas buvo tam priešingas.

Konferencija pasižymėjo pasipriešinimu monarchizmui ir visoms reakcijos formoms grėsiančioms europinei demokratijai ir įsakė savo tarptautiniam sekretoriui susižinoti su visomis nacionalinėmis partijomis tuoju tikslu, kad įvedus Londono rezoliucijas ir vartojus jas kaip pamatą ateinančiam tarptautiniam kongresui.

Galiaus konferencija išreiškė kad Vokietija turi būti priimta tautų lygon lygiomis teisėmis su kitomis valstybėmis, kas jos kaip didelės šalies orumui pridera.

Nėra pamato algoms numūsti.

Anot darbininkų Chicago viršutinės karų linijos padarą \$1-20,000 gryno pelno per mėnesį. Gatvėkarių tarnautojų unijos oficialiai tvirtina, kad Chicago viršutinė karų linijų kompanijos turi didelių pelnus, daugiau kaip per pusantų metų imdamos po 8 centus už važiuotę ir užbaigę dabartinius finansinius metus turės atviršio daugiau kaip \$1,000,000 pasidalinimui su miestu, net jei algos darbininkams nebus numuštos.

Unijos viršininkai savo pozicijos parėmimui privedė traukos kompanijų oficialius pareiškimus įteiktus Illinoiso prekybos komisijai, kurie parodo, kad gatvėkarių kompanijos turi pelno iš dabartinių operuotės vidutiniai po \$1,200,000 į mėnesį. Dabartiniai finansiniai traukos kompanijų metai prasidėjo vas. 1 d. Traukos kompanijų pareiškimu už vasario mėnesį jos turėjo pelno \$1,027,000. Už kovo mėnesį, \$1,239,190. Už balandžio mėnesį, \$1,207,636.

Per penkis mėnesius \$5,267,727.

Pareiškimas už gegužės mėnesį dar nėra paduotas, bet prirengiamaisiais apskaitymais jis bus toks, kaip ir už kovo mėnesį turintį tokį pat dienų skaičių. Šitai nuo vas. 1 d. iki birželio 1 d., kuomet tapo įvesta 7 centų važiuotė, pelno iš operuotės bus \$5,267,727.

Prieš traukos kompanijų apskaitymą, kad žemesnė važiuotės kaina nuo birželio 15 d. sumažins įplauką \$700,000 į mėnesį, arba \$8,400,000 į metus, unijos atstovai tvirtina, kad be jokio sumažinimo algų, ar kitų kokių operuotės lėšų traukos kompanijos turės pelno iš operuotės \$500,000 į mėnesį. Jų apskaitymas už septynis ir pusę finansinių metų mėnesių pasiliekančių nuo birželio 15 d. bus \$3,750,000, tai gi pelno iš operuotės už finansinius metus pasibaigiančius saus. 31 d. 1923 m. bus \$9,017,727.

Tas, kaip unijistai sako, suteiks traukos kompanijoms miesto leidžiamą 5 nuoš. pelną.

nuo jų \$160,000,000 kapitalo apyskaitos, siekianti \$8,000,000 ir atviršį \$1,000,000 padalinimui miesto traukos fondan 55 nuoš. ir traukos kompanijų dividendų fondan 45 nuoš.

Visa, kas bus numušta nuo karų tarnautojų algų, kaip jų atstovai sako, eis į atviršį pasidalinimui tarp miesto ir kompanijų; 55 centai kiekvieno numušto nuo algų dolerio eis miestui ir 45 centai traukos dalininkų dividendų padidinimui.

Nors techniniai 55 nuošimčiai atviršio yra mokama miestui, bet miestas atsisakė juos imti. Traukos kompanijos laiko tuos pinigus ir ima palukius, kokių gauna nuo padėtų pinigų. Ar tie pinigai teks kada miestui, ar pasiliks kompanijoms kaip priedinis atviršis, tai tas priklausys nuo to, kuo pasibaigs byla dabar einanti teisėjo Friendo apygardos teisme.

Alkoholis kaipo gazolinės pakeitalas.

Alkoholio dirbėjų ir pardavinėtojų mąnymu gasolina, kurios kaina dabar pakilo iki 25 centų galionui, gal neužilgo susilauks sau konkurento alkoholyje kaipo kuralo automobiliams.

Pigesnės alkoholio rūšys anot pardavėjų dabar pardavinėjama po 20 ir 21 centą galionui dideliomis partijomis, o smulkiniams parduodama po 25c. galionui ir brangiau. Šitos rūšys sako turį didesnę degumo laipsnį negu gasoliną. Alkoholis turi du nepatogumus.

Motorininkai, kurie norėtų vartoti alkoholį kaipo kuralą, susitinka su dviem nepatogumais. Viena, išnaturinamieji veiksniai, kurie dabar yra vartojami, kenkia motoro veikimui. Ypatinai kenkia piridinai, kuris yra plačiai vartojamas šituo tikslu. Antra nepatogumas yra tame, kad garuokliais pataisyti gasolinai, netaikina kaip reikia alkoholio garinimui.

Dabar daroma bandymai šioms kliūtims pašalinti ir alkoholio pardavinėtojai pranašauja, kad abu klausimai bus išspręsta greičiau kaip per kelis mėnesius, jei ne per kelias savaites. Kadangi valdžia neleis pardavinėti gryną javinio alkoholio, o medinis alkoholis yra daug brangesnis negu javinis, tai, kurie norės jį vartoti, turės pasiteikinti išnaturintu alkoholiu.

Grynas javinis alkoholis jau dabar yra vartojamas kaipo automobilinis kuralas Kuboje, kur jis pardavinėjama po 23 centus galionui, kuomet gasolinos kaina ten 44 c. galionui. Pardavinėtojai sako, kad Kuboje kaina pigesnė negu Jungt. Valstijose delto, kad yra imama multas nuo alkoholio atvežamo į šitą šalį ir delto, kad Jungtinėse Valstijose alkoholis dažniausia dirbama iš cyrupinių išmatų iš Kubos cukrinių gamyklų. Amerikos cukraus gamyklų gali parupinti tik 5 nuošimtį reikalaujamąs apšties.

Bulvių lūponos, kukuruziniai stagarai ir kiekviena išmetama medžiaga turinti cukrų galima sunaudoti alkoholį dirbant, bet pergabenimo ir išdirbimo lėšos padaro gaminių iš šitų medžiagų tokio jau brangumo kaip ir gaminius iš kubinių cyrupų.

Anot vieno alkoholio firmos oficialo Standardo Žibalo kompanija matomai laukia gasolinai konkurento iš alkoholio kaipo kuralo pusės, nes ji apipirkusi daugybę akcijų Jungtinių Valstijų pramoninio alkoholio kompanijos, didžiausios alkoholio gamintojo kompanijos Jungtinėse Valstijose.

Iš Mokslo Srities

Kaip kinta medžiaga ir iš ko ji sudėta.

Visi mokam matuoti prieš mus stovinčio daikto dydį, pažįstam spalvas ir matuojam temperatūrą. Bet ne visi mokam skirti ir ne visi žinom tu daiktų medžiagos sudėtį. Taigi, manau, pravartu bus čia apie tai pakalbėti.

Jeigu akyliai seksim aplink mus esančią gamtą, tai pastebėsime, kad aplink mus medžiaga esančių daiktų yra trejų: kieta, skysta ir dujina. Pavyzdžiui, gabalėlis geležies yra iš kietos medžiagos; vanduo iš skystos, o oras yra dujina medžiaga. Cion užvardinta trys kunai, arba kaip paprastai juos vadina — daiktai, kiekvienas kitokiam stovy; bet ar vienas kunas gali visuose stoviuose būti?

Kiekvienam yra žinoma, kad paprastai kieta, įkaitinta geležis fabrikoje virš 10000 tampa skysta. Vanduo žiemą buna kietas, vasarą, kai būna šilčiau, skystas, o jeigu vandenį pradėsime kaitinti, arba tik taip sau paliksim torielėje truputį vandenį, tai pamatysime, kad visas vanduo išnyks, t. y. išgaruos arba kitaip sakant, virs dujomis. Tačiau bet kas gali paklausti: o oras ar galima padaryti kietu? Nors mums išrodo ir negalima daiktų kietu kunu, tik reikia jį labai smarkiai atšaldyti. Bet atmintim, kad neužtenka nei smarkiausių žiemos šalčių, kad sušaldyti orą. Prieš padarysiant kietą orą žmogus turės išmokyti pasidaryti šalčio virš 200 gradų ir tik tada, kai tai išmoko, tai buvo galima oras sušaldyti.

Taigi matom, kad keičiant temperatūrą galima vienokį to paties kuno stovį paversti kitokiu. Pavyzdžiui, geležis tirpsta esant karšcio 1600°, oras tampa skystas prie 195° šalčio, o kietas oras tampa tik prie 220° šalčio.

Kunų stoviai gali keistis, tai jau aišku, bet ar su tais stoviais keičiasi ir pati jų kunų medžiaga? Mokslininkai tyrinėjant pasirodė, kad nors mes ir kažin kiek kaitintume ir aušintume duotąjį kuną, bet galų gale liks vis tas pat kunas, žinoma, jeigu jis su kitu nesusijungs. Taigi nuo stovio kitėjimo medžiaga nekinta.

Pažiūrėkim arčiau į vandens ir geležies medžiagas. Sumuškim geležies gabalą į smulkius daleles ir gerai į jas prisžiūrėkim, o matysim, kad nors ir smulkius geležies dalelę imsime, bet ta dalelė vis tiek bus iš tos pačios geležies; kitaip sakant, visas gabalas yra iš vienos medžiagos. Toki kunai vadinama ištisiniais. Tyras vanduo bus irgi ištisinis kunas, bet drumstas vanduo jau bus neištisinis kunas, nes žiūrėdami į jį pro didinamuosius stiklus matysim ne tik vandenį, bet ir jį drumsciančias daleles. Paprastai, neištisinius kunus labai lengva gauti, tik reikia sumaišyti du arba ir daugiau ištisinių kunų.

Gamtoje yra labai daug ištisinių kunų, bet aišku, kur kas daugiau neištisinių.

Paėmę dvi plonas vėleles, vieną aukšnę, o kitą geležinę pakaitinkim jas žvakės liepsnoje. Aukšnę viela taip įkais, kad net švies, bet jos medžiaga jau atausęs nepakitęs. Geležinė viela irgi įkais, nuo jos pradės net kibirkštys šokinėti, ir jeigu atausins geležį į ją gerai pažiūrėsime, tai pamatysim, kad jos medžiaga jau pakitėjo: — tampa ir minkla viela to patra. Tokie vykimai, kuriems einant medžiaga kinta, kaip kad ir šiuo atveju, vadinama cheminiais vykimais.

Kiekvienas mūsų gerai žino sieros miltelius. Paimsim tu miltelių, sumaišysim su gele-

žies milteliais, gausim neištisinę medžiagą: sieros su geležiu mišinį. Gerokai tą mišinį pakaitinę, pastebėsime, kad jis net šviečia; o paskui nors ir nustosim kaitinę šį mišinį, jis vistiek neuš, bet smarkiau ir smarkiau kais, ir pagaliai tik visas perkaite ir perviręs pradės aušti. Kai mišinys ataus, pažiūrėkim į jį. Vieton miltelių mišinio gauname kietą trupią medžiagą, kurioje nerash nei sieros nei geležies gabalėlių. Taigi iš neištisinės medžiagos gavom visai kitokią, bet ištisinę medžiagą, kuri yra iš sieros ir geležies sudėta. Ta medžiaga sieros geležis vadinama. Kiekvienas žino kreidą. Sutrynę į miltelius įpilsim jos ir koki nors purpurinį indelį ir gerai pakaitinsime. Kaitindami pastebėsime, kad iš to indelio išlekia kaž kokios dujos, o atausinę inde kreidos vietoje rasim negesintų kalkių. Abu šiuodu vykimai bus, be abejo, cheminiai; tik pirmu atveju du kunų susijungė ir tapo naujas kunas, o antru atveju — išsijungė. Dabar aiškiai galim, dasiprotėti, kad kreida yra labiau sudėtinė medžiaga, kaip ji mums išrodo. O sieros geležis labiau sudėtinė negu skyriniam inta siera arba geležis. Tokios sudėtinės medžiagos vadinama cheminiais junginiais. Jeigu mes pradėtume chemiai išsijunginti visokias medžiagas, kokias tik galime gamtoje rasti, tai gautume vis mažiau ir mažiau sudėtinės, arba kitaip sakant, paprastes medžiagas, ir pagaliai prieitume ligi tokių medžiagų, kad kiek mes nesidaruotume, o išskirti jas į paprastes negalėtume. Tokius paprastus, neišskiriamus kunus chemiškais elementais vadina. Jų yra nedaug, viso, žinoma, apie 86. Iš šitų tai 86 elementų gamtoje yra keli šimtai tukstančių įvairių junginių. Štai sąrašas labiausiai žinomų elementų:

Metaliniai	Nemetaliniai
geležis	siera
varis	gryngalis
sidabras	deguonis
auksas	vandenilis
cinzas	fosforas
švinas	jodas
cinkas	chloras
ir nikelis.	ir azotas.

Taigi jau žinom, kad daugelis kunų medžiaga yra mišiniai dviejų arba daugiau elementų; turint tuos mišinius galime išskirti juos sudedamąsias dalis. Tomis sudedamosiomis dalimis gali būti arba cheminiai junginiai arba elementai. Cheminius junginius dar galima išdėstyti tam tikrais būdais į sudėtingas dalis, ir tada mes sakom, kad tokia ir tokia medžiaga yra iš tokios ir tokios medžiagos sudėta.

Nuo senovės senų žmonių domėjosi kunų sudėtimi. Paprasčiausia, rodos, būtų manyti, kad kunai yra ištisūs, t. y. kad juose nėra jokių plyšelių, jokių tarpelių; bet jau nuo labai senai žmogaus protas su tuo nesutinka. Jau graikų filosofas Demokritas (470—360 m. prieš Kristų) manė, kad visi kunai, kaip ištisiniai, taip ir neištisiniai, yra sudėti iš labai smulkių, akia nematomų dalelių, kurias skiria labai mažai tarpukai. Tos dalelės vėliau „atomais“ pavadinta.

Toksai apie medžiagos sąstatą manymas pasirodė tiek vykęs, kad jį ne tik neatmeta, bet vis labiau ir labiau proteguota ir stengiasi mokslininkai įrodyti. Ir dabar chemijos mokslas atomų teorija remiasi. Jeigu kambaryje, kur yra, kaip mes žinom, oras atkimsim bonkutę kvėpalų, tai tu kvėpalų kvapnis greit visam kambary paplis, nors mes joki oro judėjimo nejausim. Šis dalykas mums rodo, kad dujų

medžiaga labai judri ir kad ji stengias užimti kuodangiausiai vietas. Paimsim tuščią bonkutę ir ją užkimšim. Tokiu būdu mes uždarysim bonkutėje esantį orą. Pašildysim tą bonkutę, o kamštis su triukšmu išlėks iš bonkutės kaklo, arba bonkutę plis. Taigi matyti, kad nuo šilumos oras plečiasi ir duoda pajėgus kamščiui išstumti.

Daleiskim, kad oras bonkutėje susideda iš labai mažų, akia nematomų dalelių; jeigu tos dalelės nejudą, tai jos suguls viena prie kitos ir dujos, savaimė aišku, nesiplės. Kas kita bus jeigu visos tos dalelės judės: jeigu toks judančių dalelių spiečius nebus uždarytas bonkutėje, tai jis išlėksys į visas puses. O jeigu jos uždarytos kokioje nors bonkutėje, tai tos dalelės atsimsu į jos sienelės ir sudarys spaudimą į tas sienelės. O jeigu mes gerai tinkantį kamštį norėsim giliau įspausti, tai pajusim, kad tam jau reikalinga tam tikra pajėga, nes dalelės atsimsu į kamštį ir tuo patim lenkia jo gilyn lindimui. Iš visa, kas čion pasakota aišku, kad oro dalelės juda. Dabar aišku kodėl kvapnis paplinta kambaryje.

Kulka lėkdamą dideliu greičiu užsivaizdinkim, kad ji atsimsu į koki nors labai kietą daiktą — aišku, kad tas daiktas turės gauti stukteltį, ir tai didesnę jo greičiau lėkė kulka, arba ko ji sunkesnė buvo. Tą pat daro ir judančios dalelės — jos atsimsu į bonkos sienelės, kurioje tos dujos uždarytos, ir jeigu tu dalelių stukteltėjimais bus gančtinai stiprus, tai kamštis išlėks, arba ir pati bonka sprogs. Tą pat galima pastebėti ir skysčius. Pavyzdžiui, jeigu mes į stiklą išmė vandens duosim jam pastovėt, kad nesisukludruotų, o paskui atsargiai įleisim gabalėlį dažų į tą vandenį, tai pamatysim, ir netaisiantas vanduo lygiai nusidažys — taigi dažų dalelės skirstosi vandenyje lygiai taip, kaip kvėpalai ore. Maža to. Pastebėta, kad ir kietų kunų dalelės juda. Mes daleidom, kad dujos susideda iš daugybės begalo mažų dalelių, taigi kaip matyti iš tik ką pasakoto, tą pat galim daleisti ir skysčiams ir kietiems kunams.

Taigi kunai sudėti iš mažiausių medžiagos dalelių, kurios juda. Tokios judančios dalelės vadinama ne atomais, bet molenkulomis. Molenkula vandens, bus mažiausia vandens dalelė, kuri turi vandens ypatybes, o jeigu imsime mažesnę vandens dalelę, tai ta dalelė jau neturės vandens ypatybių. Bet molenkula reikią skirti nuo atomo. Atomai bus tos dalelės, kurios susijungę duoda molenkulą su visomis jos ypatybėmis, bet atskiras atomas gali visai tu ypatybių neturėti. Koks gi tu molekulių didumas? Tam tikru būdu mokslininkams pavyko išskaičiuoti, kad lengviausių dujų — vandenilio molekula turi tik vieną dešimt-milijoninę milimetro, taigi, kaip matom, ji yra begalo maža, bet užtat ji juda greitai—1800 metrų į sekundą. Kitų dujų molekulos didesnės, bet, užtat, ne tokios greitos. Vis jos padaro po kelis šimtus metrų į sekundą, pav., deguonies molekulos juda 425 metrų greitumu.

Atsiminkim ar greit paplito kambaryje kvėpalų kvapnis; juk jeigu jis lėktų su tokiu greičiu, tai mes nespėtume nė bonkutę prakimšti, kaip jau visuos kampuose pakvėpų. Taigi išrodo, — kad mokslininkai klysta. Bet ar ištikrųjų taip yra? Paprastai žmogaus greičumas yra maž daug 5—6 kilometrai į valandą ir kad praeiti 1 kilometrą reikia 10—15 minučių. Bet pabandykim tą pat 10—15 minučių grūstis bažnyčioje per atlaidus, tai mes ne tik 1 kilom. nenueisim,

bet ir skersai bažnyčią nepereisim.

Tas pat yra ir su molenkulom. Kai mes atkemsam kvėpalų molekulas, tai jos išėję tuojaus susiduria su oro molenkulomis, taip lygiai, kaip mes bažnyčioje su žmonėmis. Juk reik atminti, kad viename kubiniame centimetre oro yra tiek molekulių, kad jeigu norėsim parašyti jų skaičių, tai turėsim parašyti 3 ir dar prie jų 18 nulį (3,000,000,000,000,000,000)!! Toks skaičius yra tikrai dujos, kur tarpai tarp molekulių yra dar kur kas didesni negu skystam arba kietam kune, o skystam ar kietam kune jų kurkas didesnis skaičius. Ir visa ši begalė grūdinai, juda, kruta!.. Bet kodėl mes tu stuktėjimų nejausim? Nejausim todėl, kad molekulos ir mus plaka iš visų pusių lygiai ir kad mes perdideli ty molekulių stuktėjimą jausti.

Labai maži kuneliai, pav., dulkelės jaučia tuos stuktėjimus. Kiekvienas žino didinamąjį instrumentą — mikroskopą, pro kurį žiurint matyti labai maži daikteliai. Žiūrėdami pro mikroskopą į vandens lašelį, vistiek nematysim jos molekulių. Įdėkime į tą vandens tokių mažų dulkelių, kad ir pro mikroskopą jos vos matomos būtų, o pamatysim, kad tos dulkelės, kaip ir gyvos juda ir stumdosi vienoje vietoje. Juda tos dulkelės delto, kad jas stumia vandens molekulos. Neperseiai žmonės išmoko gamintis ypatingus mikroskopus — ultramikroskopais vadinamus, pro juos žiurint galima matyti dulkelės šešių milijonų milim. dydžio, o tokios dulkelės vandenyje arba kitių skysčiuose, pro tuos ultramikroskopus žiurint išvien smarkiai juda.

Molekulos juda ir judėdamos susiduria viena su kita ir kartais, patogioms sąlygoms esant, net susijungia ir duoda kitokias, labiau sudėtinės molekulas. Pavyzdžiui imsim naštąyrio (lekančiojo) spirito ir druskos rūgšties. Lekiantysis spiritas garuodamas išsijungia dujas amoniaką vadinamas, o druskos rūgštis išsijungia chloro vandenilį; abi dujos bespalvės; bet jeigu jodvi susisieks, tai jungias ir duoda baltus dumčius, kurie bus jau visai kitas kunas — kietas naštąyris. Tad kokiū būdu jis gavo? Ogi amoniako molekulos susidūrė su chloro vandenilio molenkulomis ir susijungė davė kietojo naštąyriaus molekulas.

Žinoma, galima ir išsijungti tą naštąyrių. Reikia tik pakaitinti jį, o jis skils į chloro vandenilį ir į amoniaką. O ar chloro vandenilio ir amoniako molekulos gali būti išskirtos į kitas dalis? Taip. Galima išskirti ir chloro vandenilį ir amoniaką. Bet tam jau reikalinga būti arčiau apsipažinusi su chemija. Chemikams išskyrus chloro vandenilį pasirodė, kad jis susideda iš chloro ir vandenilio, o amoniakas susideda iš azoto ir vandenilio. O kiek žinia, chloras, azotas ir vandenilis yra elementai, t. y. tokie kunai, kurie negali būti daugiau išskirstomi.

Kai chemikai pradėjo domingai tyrinėti chemines reakcijas, tai priejo prie išvados, kad ir elementų molekulos (bet ne atomai) gali būti išskirstomos į jas sudedančias dalis; bet jas išskirstius vistiek gaunam tos pačios medžiagos ypatybes turintį, bet jau mažesnę daiktą — atomą. Bet tas galima tikrai elementuos. O atomą lig šiol dar nieks nemoka padalinti. Tas pačias cheminės reakcijas turėdami sužinojo taip pat iš kiek atomų susideda vienos ar kitos medžiagos molekula. Pav., chloro vandenilio ir azoto molekulos turi po du atomus, o amoniako molekula turi tris vandenilio ir vieną azoto atomą.

Taigi jau sužinojom, kas tai yra medžiaga, kaip medžiaga

keičias ir kas tai yra cheminė reakcija.

Po to apsipažinom su medžiagos sąstatu; sužinojom, kad ji yra sudėta iš be galo daugelio labai judrių molekulių dujos, mažiau judrių skysčiuose ir mažai judančių kietuose kunuose. Molekulos sudėtos ir dar mažesnių dalelių, atomais vadinamų.

Tuo ir baigsiu šį straipsnelį, o prie progos parašysiu kitą, kuris, manau irgi duos šiek tiek naudos skaitytojams.

— Vl. A.

Katalogas

Visų mūsų geriausių kompozitorių muzikališki veikalai-gaidos; kaip tai dainos del solo, duetų, chorų ir lietuviški šokiai įvairiems instrumentams, lietuviški rekordai, taip lietuviški melodijų VOLELIAI del "Players Piano" ir įvairių lietuviškų knygų. KATALOGA pasiūnėme visiems ant pareikalavimo dykt.

JOS. F. BUDRIK, 3343 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. A. MONTVID
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
Telefonas Central 3362
1824 Wabansia Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakare
Rezidencijos tel. Kedzie 7715

Telephone Boulevard 5052
DR. A. JUOZAITIS
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakare. Sereod 9 v. ryto iki 12. Vakara 6—9. Nedėl. pagal sutarimą 3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Phone Monroe 4630
North American
Accordion Mfg. Co.
Išdirbėjai geriausių ir lengviausių armonikų, pianų ir kitų instrumentų. Mūsų amonikos yra garantuotos.

Mes mainome senas armonikas ir darome naujas.
924-26 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DETROIT, MICHIGAN
West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

DETROIT, MICHIGAN

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

West 1394 Heml. 6678
WM. J. STOLL CO.
J. Balchinas pagalbininkas (arba asistentas)
GRABORIUS
1029 — 25th St., 9509 Cardoni Detroit, Mich.

Tikrai pagelbsti sergančioms moterims.

Ponia Baker daug pasi- gelbėjo Lydia E. Pinkham Compound, todėl susirupinusi kitoms pagelbėt.

Lebanon, Indiana. — "Buvau visiš- kai nusilpėjusi moteriškais nesma- gumais ir viduri- riais, kad per ilgą laiką negalėjau savo darbo atlikti. Turėjau draugį, kurios buvo nau- doje Lydia E. Pinkham Vegeta- ble Compound ir jos aiškino man apie jį. Dabar pa- ti žinau ką gero jis man padarė, todėl rekomenduojau kitoms, nes pa- mačiau, kad gali pagelbsti sergan- čioms moterims. Tai yra stebėtina gydyklė ir suteikė leidimą panaudoti mano liudijimą ir mano paveikslą". — Mrs. EMMA BAKER, 310 So. East St., Lebanon, Indiana.

Šie laikai rekomenduojau Lydia E. Pinkham Vegetable Compound, kad turi pertikrint moteris savo dides- gyduolės gydyme visokių moteriškų negalų.

Ponia Baker vadina "stebėtina gy- dyklę". Jei kenčiate nuo moteriškų nesmagumų tankiausiai jaučiatės silpnyn čijm, neturite jokios ambic- jos nei energijos savo darbo atlikti- mui, imkite Lydia E. Pinkham Vege- table Compound. Tai yra natūrali- kas atitaisytojas ir pagelbės jums, kaip kad ponai Baker ir daugeliiu kitų moterų.

Serganti žmonės yra užprašomi pasitarti su Dr. Ross.

DYKAI PATARIMAI
Geriausį AMERIKOS IR EURO- POS gydymo būdai nuo

Chroniško Nervingumo Kraujo Šlapimo ir Privatinį Ligy

Jeigu jūs turite bile kokią ligą, nenusiminkite. Atvažiuokite kad ir iš toli suteiksiu geriausį gy- dymą.

DR. B. M. ROSS

35 South Dearborn St. (Kampus Monroe ir Dearborn St.) Imkite elevatorių iki 5-to aukšto Priėmimo kambarys 506, Chicago, Ill.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v. **TRISDEŠIMTS METU TOJE PAČIOJE VIETOJE.** Vieta kurioj tukstančiai žmonij liko išgydyti, tai geriausia vieta ligonių atsilankymui.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v.

Ofiso valandos 10-5 po piet. Nedėl- dieniais 10-1 po piet. Panedėlyj, Sereod ir Subatų vakarais 6-8 v.

SIANDIE PINIGU KURSAS
Siunčiant Lietuvon per mus: 25c. už 100 auks.

arba 400 auks. už \$1.00
Pigesnis kursas siunčiant didesnes sumas
Pristatymas užtikrintas
Trumpame laike
Central Manufacturing District Bank
State Bank—
Clearing House Bank
1112 West 35th Street
Turtas \$6,000,000.00

Dr. AL. DAVIDONIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 2816 So. Michigan Ave.
Valandos: nuo 10 ryto iki 3 val. po piet.
Telefonas Victory 9082

Tel. Austin 737
DR. MARYA DOWIATT-SASS
Ką tik sugrįžo iš Californijos ir vel tes savo praktikavimą po No. 5208 W. Harrison St.
Valandos 8—12 kasdieną ir 6—8 vakare išskiriant nedėdienius.

Rezidencijos tel. Van Buren 0294
Ofiso tel. Boulevard 9693

Dr. A. A. Roth
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų.
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena
Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. P. ŽILVITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 South Halsted St.
Tel.: Boulevard 7179
VALANDOS: 9 iki 12 pietų, 6 iki 8 vakare
Rezidencijos Tel. Fairfax 5574 Chicago.

Dr. Yuška
1900 So. Halsted St.
Tel. Canal 2118
Ofiso valandos nuo

CHICAGOS ŽINIOS

GIRTUOKLYBĖ IR PALEIS- TUVYBĖ POLICIJOS GLO- BOJ ŽYDI.

Užvakar atsistokė susisau-
mas "viešbutij" po num. 160
N. Halsted gat., kun. Yarrow
kuris su atsidėjimu veda kovą
su girtuoklybe ir paleistuvybe,
kiek laiko atgal jis buvo įdėjęs
policijos viršininkui Fitzmor-
risui sąrašą tų vietų, kur par-
davinėjama degtinė ir laikoma
mėgros. Tame sąraše buvo ir
minėtas "viešbutis", kuriame
susisaukimas įvyko. Bet poli-
cija tikrino, kad toji ir kitos pa-
skystos vietos esą uždarytos.
Dar geresniam įsitikinimui
apie policijos veiklą, kun.
Yarrow pasiuntė savo žvalgus
per tas vietas, kurių adresus
jis buvo pasiuntęs policijos
viršininkui reikalaujamas,
kad jos būtų uždarytos, rado
visas atdaras. Šitie kunigo pa-
siųsti tyrinėtojai perėję 10
smuklių, rado jose 80 mergų,
kurių siūlė jiems kainomis
nuo \$2 iki \$3.

PLĖŠIKAMS TEKŲ \$300.

Pereitą subatos vakarą au-
tomobiliu atvažiavo šeši apsi-
ginklavę plėšikai pas Joną
Ziepalą, 4400 So. Washlonew
ave. Trys plėšikai įėjo Ziepal-
tos buclėnė, o kiti du pasilikę
lauke. Plėšikai paliepė vi-
siems pakelti rankas ir sueiti į
"ice baką". Plėšikai uždėję
žmones ledaunę ir pasiėmę
iš registro 300 dol. išvažiavo
nežinomais keliais. Po pusės
valandos atėjo vienas "kostu-
meris" ir visus žmones išleido
iš "ice bakso". Vėliau pašaukta
policija, bet jau buvo per vė-
lai.
— Brightonparkietis.

PABEGO SU TĖVO PINIGAIS
Teofil Pulski, 17 m. am-
žiaus, 2223 Lyndale ave., sek-
madienio vakarą pasiėmęs tėvo
1,100 dol. Vėliau tėvas apie
tai pranešė policijai ir pasisa-
kė, kad jo sunus išnešęs visus
jo pinigus, kiek jis buvo sutau-
pęs savo gyvenime.

3 "DRAUGAI" JI SUMUŠĖ.
Trys Michael May, 1431
Van Buren gat., "draugai" api-
plėšė jį ir gal mirtinai sumu-
šę paliko gatvę.
Kai jį nugalbėjo ir ligonbutį
jis dar galėjo bėgti kalbėti. Jis
pasisakė, kad tatau jam padarė
trys jo "draugai", kurių var-
dų jis policijai nepasakė, sa-
kydamas, kad jis noris jiems
dar atkeršinti.

NELAIMĖ SINAGOGOS.
Beth Hachnesets Hagro An-
she Wilno synagogoje, 1360 So.
Sangamon gat., kada suvirš
100 dievmaldžių lingavo staiga

už pulpito (altoriaus) liepsna
liežuiviais pradėjo veržtis į
lubas. Visi dievmaldžiai iš-
sigandę pradėjo bėgti linkui
durų. Ir kad ne rabino Ben-
jamin Schaefer kamanda iš-
lengvo eiti lauk, sako, būtų ne
vienas sunkiai susižeidęs. Nu-
stolių padaryta už apie 500
dolerių.

"MUNSAINO" APARATAS EKSPLIODAVO; SUDE- GINO DVYNIŲ MOTINĄ.

Praeitą šeštadienį Mrs. Sa-
rah Singer, 30 metų amžiaus,
350 Center gat., darė "munšai-
nų" "Munsaino" aparatas eks-
spliodavo ir ją mirtinai apde-
gino, o jos 9 metų dvyneš,
Florence ir Rosie, šiaip tik
sužeidė. Ant rytojaus ji mi-
rė Columbus ligonbutyje. Jos
vyras dabar suareštuotas.

3 PRIGERĖ.

Praeitą sekmadienį Walter
Modrow, 18 m. amžiaus, 3746
N. Mozart gat., ir Edward
Weidrich, 3904 Mozart gat.,
prigėrė netoli Waukegan.
Diamond ežere. Jiedu plaukė
laivu ir jų laivas apsisuvožęs.
Kiti trys jų draugai tapo išgel-
bėti.

Edward Zeislinsky, 15 m.
amžiaus, 1861 N. Hoyne ave.,
besimaudydamas Chicago
upėj netoli Cicero prigėrė.

GERIAUSI PROGA PABEGTI.

Mrs. Rose Peck, 1235 New-
berry ave., budama tris savai-
tes ligonbutyje stebėjosi kodėl
jos vyras neatėjo nei sykio jos
aplankyti. Sugrįžus jai iš li-
gonbučio jos keturi vaikai pra-
nešė jai, kad jų tėvas vieną
dieną išėjęs ir daugiau nebe-
grįžęs. namo. Po to, ji kreipė
pasi Maxwella gat. policijos sto-
tin, prašydama surasti jos vy-
rą.

NELAIMĖS SU REVOL- VERIAIS.

Louis Orbin, 3230 So. State
gat., mirtinai nušovė Broxton
Fields, po adresu, kai jau be-
variant revolverį savo kamba-
ry jis netyčia iššovė.
M. Hublett, 3711 Broadway,
nuėjo gulti ir tik galvą padė-
jus ant paduškos kulka žvimb-
telėjo pro jo galvą. Mat Dr.
John Snelling bevalant revol-
verį kitame, kambarių revol-
veris netyčia iššovė.

JAUNAVEDŽIŲ NELAIMĖS.

J. Rockmann iš Davenporto
Io., tik ką apsigėdęs su savo
jauna žmona važiavo į "vasa-
rinus rezortus" praleisti "sal-
daus mėnesio". Kadangi jiedu
važiavo 77 mylių per valandą,
tai juos Chicago "šerifas"
priemiestyje pasitiko ir nusi-
vėžė šaltojo.

—Well, dar tik vakar apsi-
vedė, o jau šiaudie suareštu-
tas, — Prabilo teisėjas, kada
Rockmanas padėjo ant stalo
\$21.60 pabaudos už greitą
važiavimą automobiliu.

"POKEIŲ" VARGAL.

Policija netikėtai padarė
kratą Roy Rohan "pulvui-
me", 3019 E. 92 gat., ir rado
ten 22 "kreperų" ir "pokerių"
"gamblerių". Visi "gambler-
iai" tapo areštuoti ir pasod-
inti dželon.

SUVAŽINĖJO MOTERISKĖ.

Sekmadienį kampe 63 gat.
ir Stewart ave. "taksikab"
mirtinai suvažinėjo žilaplau-
kę nežinomą moteriškę. Kol
kas dar niekas jos neatsisau-
kė.

AUTOMOBILIŲ PLĖŠIKAI VIS DAR VEIKIA.

Bėgįj pereitą 24 valandų
Chicago pavogta 11 automo-
bily.

Kai kurį laiką automobilių
vogimas buvo sumažėjęs.

Lietuvių Rateliuose

BRIDGEPORT.

Iš "golferių" darbuotės.
Kiek laiko atgal čion pradė-
jo organizuoti taip vadinamas
"golferių" (Golf) klubas.
Prie jo rašosi daugiausia vietos
ir apylinkių kolonijų sporto
mylėtojai profesionalai, kaip
tai daktarai, advokatai, denti-
stai, aptiekoriai ir tt.

Klubas jau turi, rodos, su-
virš 30 narių. Trumpoj ateity
žadama suaukti generalį susi-
rinkimą ir galutinai išdirbti vi-
sus plenus.

Prie šio klubo tvėrimo, ro-
dos, bene daugiausia priside-
da Dr. A. Zimontas. — K. K.

ZIONO DUKTERŲ PIKNIKAS

Praeitą sekmadienį, liepos
23 dieną, Ziono Dukterų Drau-
gijos piknikas. Žmonių ypač,
jaunimo, buvo susirinkęs gra-
žus burelis. Jaunimas links-
minos prie muzikos, o senes-
nėji šnekučiavosi vaikščioda-
mi ir darė įvairių draugijai
biznį. Žodžiu, visi linksmai
praleido laiką bekvėpudami
tyru oru. Tikimasi, kad drau-
gijai liks gražaus pelno.
— Ten buvęs.

Laiškai iš Lietuvos Naujienų Ofise.

Aleksandravičė Kaz.
Andruska Jonas
Bartuševičius Ap.
Bielaskas Jos.
Čepaitis A.
Daubaras Justin
Erkman Anna
Glambauskas J.
Gruonas Jonas
Gudas Paul
Herman K.
Herman Frank
Juknis Stefanija
Juozaitis Wm.
Juška Juozas 2
Keršulis Josep
Knatauskas Jonas
Kocinskas Kaz.
Kupstis Peter 3
Linksinanavičius Jos.
Lukauskas Antanas
Masionis Antanas
Miknaitis P.
Molis Juozas
Nagievičius Juozas
Petkus Benie
Plonis Antanas 2
Plonis Mary.
Radkiewicz Joseph
Reginis Kast.
Resilis Pran.
Riekašius Walter
Rimkus Frank
Rudziui Vincūi
Saureckis Simon
Stanionis Pr.
Stralia Jonas 2
Strumpis Alex
Waltka Kaz.
White Antanas
Witčai, Petras, Mikolas ir
Stanislovas.

Pranešimai

Bridgeporto Draugijų Susivienijimo
susirinkimas įvyks šandie, liepos 25,
8 v. v. Mildos salė, 3140 S. Halsted.
Meldžiame draugijų atstovų atvykt
nesivėlinant, nes yra svarbių reikalų.
J. Balčunas, rašt.

Stanford Parke, 14 Pl. ir Union
Ave., šandie, liepos 25 d., 8 v. v.
"Chicago Band" bus duos gražų
koncertą. Publika kviečiama gausiai
susirinkti. Įžanga visiems dykai.
— P. H. Leiderman, direkt.

North Sidės A. L. T. Sandaros 23
kp. susirinkimas įvyks liepos 26 d.,
7:30 v. v. Luosybės svetainė, 1822
Wabansia Ave. Svarbių reikalų delei,
visi nariai malonėktie atsilankyti.
— K. J. Semaska, pirm.

Cicero, Lietuvių Luosybės. Namo
B-vės visuotinis susirinkimas bus lai-
komas sereid, liepos 26, 7:30 v. v.
Luosybės svet., 1401 S. 49th Gg. ir
14th St. Malonėktie visi atsilankyti,
yra svarbių reikalų, taipiau bus re-
vizijos komisijos reportas.
— Valdyba.

PRANEŠIMAI

Bridgeport. — Apšvietos Jaunų
Mergaičių Choro repetitijos yra laiko-
mos kas nedėdienis nuo 12 iki 2 v.
po pietų Fellowship svet., 831 W. 33
Pl., — M. M. Juodis.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

JIESKAU savo brolių: Mykolo ir
Stanislovo Darulų: iš Ukmergės ap.,
Žemaitkiemio vals., Jodžiūnų kaimo.
Pirmas, 16 metų kaip Amerikoje, an-
tras 14 metų. Prieš karą susirašinėda-
vom laiškais. Mykolas atsiuntė lai-
kų ir 4,000 auks. pinigų 1920 metais;
bet nelaimė prapuolė jo antrasis ir
atsakymo nebegalėjome duoti, nes ne-
žinom jo antrasis, Rodas gyvena "Sik-
site" (Gal Lake City?). Patį broliat
atsiūkinti, kad kas žino, praneškite
Lithuania, V. Armija, 5-jo pėst. D. L.
K. Keistūčio pulko 2-jo bataliono, 2-os
kul-džių kuopos, Jann. pusk. Ignas
Darulis.

JIESKAU JURGIO. KUOSAIČIO,
paeina iš Lukšių valstaišaus ir Uršulės
Medelutės, jo žmonos, medžių atsi-
liepti ar kas juos žino pranešti.
M. MARKS,
2230 Augusta St., Chicago, Ill.
Namie po 9 val. vakare.
Telefonas Armitage 6827

JIESKAU SAVO BROLIŲ KAZI-
miero ir Juozapo Kležų ir sesers Ma-
rijonos Latvėn, gyvenančių Amerikoje
nuo 1908 metu. reeis, Philadelphiaj.
Per vaina aš išvažiavau iš Lietuvos,
gyvenau Petrograde, o dabar gyvenu
Varšavoje. Patys jieskomeit broliat ir
sesuo, arba kas apie juos žinotų, pra-
šau atrašyti man šiuo adresu: Anna
Bukiewicz, ul. Marji Kadzimezy No. 26,
dom Dreliezinckiej, Warszawa,
Poland.

APSIVEDIMAI.

JIESKAU APSIVEDIMUI MERGI-
nos arba našlės, kuri turėtų nors pra-
dėjęs pragyventi. Esu 34 metų val-
kinas. Malonėktie atsilankyti:
WM. LAPINSKAS,
645 W. Madison St.,
Chicago, Ill.

ĮVAIRŲ SKELBIMAI

STOGŲ DENGĖJAI
Kiauri stogai autaisomi ir gvan-
tuojami, \$4.00. Automobilių trokų
patarnavimas visoje Chicagoje ir apie-
linkė. Įsteigta 34 metai. Didžiaus-
ias ir geriausias įrengtas stogų den-
gimo jardas Chicagoje. Tikrai paty-
rijos darbininkai čia dirba. J. J.
Dunne, Roofing Co., 3411-3413 Ogden
Ave. Tel. Lawndale 0114. — Visi
Skyriai.

ELEKTRO SVIESA
Išvadžiokite stūbą dratais. Pi-
giausia kaina, gvarantuotas dar-
bas. Cash ar lengvais išmokėji-
mais. Tel. Nevada 6977. Tom.
Hogan.

DIDIEJI CHICAGOS, COOK PA-
vieto, fėrai greitai bus, Maywood, Ill.
Rug. 25 iki Rugs. 4. 10 didelių die-
nų ir naktų, kurios netrauks 350,000.
Norinti red-hot minkštų gėrimų, ice
cream etc., turi matyt managerį, room
226, 31 W. Lake St. Prieinamos už
vietą kainos.

JIESKO KAMBARIŲ

REIKALINGAS kambaris vie-
nam vaikiniui, su valgiu arba be
valgio. Turintis tokį kambarį
meldžiu pranešti. Fr. Rimkus,
1739 So. Halsted St.

REIKALINGAS KAMBARIS VIE-

nam vaikiniui; geistina kad būtų te-
lefonas ir maudinė. Turinti tokį
kambarį, malonėktie pranešti.
A. CONIFF,
26 S. Laflin St.

SIULYMAI KAMBARIŲ

PASIRENDAVOJA kamba-
riai, labai pigiai del darbininkų
žmonių; su valgiu arba be val-
gio. Atsišaukite pas Mrs. Gadel-
ko, 1606 So. Halsted St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ
REIKIA 50 merginų lengvam
dirbtuvės nuo šmotų darbiui. Ge-
ra alga. American Insulated
Wire & Cable Co., 945 W. 21st
Street.

REIKIA MERGINŲ LENGVAM

dirbtuvės darbiui: pakuot, labeliuot,
taipgi į kėnų išdirbystę ir spaustu-
vės skyrių. Patyrimas nereikalingas,
nuolatinis darbas.
Kreipkitės:
CORN PRODUCTS REFINING CO.,
63rd St. & Argo Ave.,
Argo, Ill.

REIKIA MERGINŲ LENGVAM

dirbtuvės darbiui. Gera alga iš pra-
dėjos, 30c. ir val. 5½ dienos į sa-
vaite.
CHICAGO VITREOUS ENAMEL
PRODUCTS CO.,
141 S. 55th Court

REIKIA GRINDERIŲ IR PAPRAS- TŲ FAUNDŲ DARBININKŲ. Nuolatinis

darbas. The Streets Co., West 48th
& So. Morgan Sts.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ
MERGINŲ reikia virš 16
metų ant punch press ir assem-
blinimui; nuo šmotų darbas; ne-
patyruosioms 8% val. į dieną.
ACME STEEL GOODS CO.,
2840 Archer Ave.

REIKIA 16 metų merginos,

kaipo klerkos į grosernę.
Kreipkitės:
4801 S. Ashland Ave.

REIKIA guzikams skyliųčių

siuvėjų. Pavartokit savo gabu-
mus šion pragon. Visai keli dar-
bai patyruosioms skyliųčių siuvėjų į
vestes.
THE HOUSE OF
KUPPENHEIMER
1725 W. North Ave.,
Netoli Wood St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

MERGINŲ reikia virš 16
metų ant punch press ir assem-
blinimui; nuo šmotų darbas; ne-
patyruosioms 8% val. į dieną.
ACME STEEL GOODS CO.,
2840 Archer Ave.

REIKIA 16 metų merginos,

kaipo klerkos į grosernę.
Kreipkitės:
4801 S. Ashland Ave.

REIKIA guzikams skyliųčių

siuvėjų. Pavartokit savo gabu-
mus šion pragon. Visai keli dar-
bai patyruosioms skyliųčių siuvėjų į
vestes.
THE HOUSE OF
KUPPENHEIMER
1725 W. North Ave.,
Netoli Wood St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ ir MOTERŲ
REIKIA vyrų ir moterų val-
džios darbiui, pašto klerkų, laišk-
nešių, geležinkelio klerkų, mote-
rys, kaipo klerkos—typistės etc.
O'Brien School, 219 S. Dearborn
St. Room 209.

REIKIA AGENTŲ VYRŲ IR MO-

terų; gali dirbti pilną arba dalį lai-
ko ir galima uždirbti nuo \$60.00 iki
\$100.00 į savaitę.
EMPLOYEES MEDICAL BENEFIT
ASSOCIATION,
751 West 31st St.,
arti Halsted St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ ir MOTERŲ
REIKIA vyrų ar moterų su-
prantančių taisydam marškonijų
maišelių ant spėka varomos siu-
vamos mašinos. Atsišaukite: Je-
rome Trading Co., 1351 S. State
Street.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ
REIKIA salesmanų — turime la-
bai puikias pardavojimo propozicijas.
Apsukrumas vadovauja — gera komi-
šina, kurią galėsite padaryti pinigų.
Mūsų žmonės uždirba nuo \$100 iki
\$500 į savaitę. Turi kalbėti gerai an-
gliškai. Klauskit Mr. Harris, 611
Union Bank Bldg., 25 N. Dearborn St.

REIKIA patyrusio veiterio ir

virėjo.
Kreipkitės:
3241 S. Halsted St.

JIESKAU gero atsakančio

bartenderio.
Atsišaukite Naujienos
3210 So. Halsted St.
Num. 139.

DARBININKŲ reikia pagelbi-

ninkų prie mašinų; nuo šmotų
darbas; patyrimas nereikalingas.
Ateikite pasirengę dirbti.
ACME STEEL GOODS CO.,
2840 Archer Ave.

KARŲ taisytojų, medinių bo-

dy freitinių karų. Nuolatinis
darbas, geras nuo šmotų mokes-
tis. The Streets Co., West 48th
& So. Morgan Sts.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ
REIKIA 50 merginų lengvam
dirbtuvės nuo šmotų darbiui. Ge-
ra alga. American Insulated
Wire & Cable Co., 945 W. 21st
Street.

REIKIA MERGINŲ LENGVAM

dirbtuvės darbiui: pakuot, labeliuot,
taipgi į kėnų išdirbystę ir spaustu-
vės skyrių. Patyrimas nereikalingas,
nuolatinis darbas.
Kreipkitės:
CORN PRODUCTS REFINING CO.,
63rd St. & Argo Ave.,
Argo, Ill.

REIKIA MERGINŲ LENGVAM

dirbtuvės darbiui. Gera alga iš pra-
dėjos, 30c. ir val. 5½ dienos į sa-
vaite.
CHICAGO VITREOUS ENAMEL
PRODUCTS CO.,
141 S. 55th Court

REIKIA GRINDERIŲ IR PAPRAS- TŲ FAUNDŲ DARBININKŲ. Nuolatinis

darbas. The Streets Co., West 48th
& So. Morgan Sts.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ
MERGINŲ reikia virš 16
metų ant punch press ir assem-
blinimui; nuo šmotų darbas; ne-
patyruosioms 8% val. į dieną.
ACME STEEL GOODS CO.,
2840 Archer Ave.

REIKIA guzikams skyliųčių

siuvėjų. Pavartokit savo gabu-
mus šion pragon. Visai keli dar-
bai patyruosioms skyliųčių siuvėjų į
vestes.
THE HOUSE OF
KUPPENHEIMER
1725 W. North Ave.,
Netoli Wood St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKALINGAS DARBININKAS
dirbti hotelyje, prie užsiurjimo ruimų
ir prigėlėti kuknioje; geras darbas,
kuris negali sunkauso darbo dirbti, mė-
nesinė mokeskis. Ateikit pasirengę
dirbti.
1606 So. Halsted St.

DARBININKŲ reikia nuolati-

niam viduje darbiui. 45c. ir val.
E. F. HOUGHTON & CO.,
3534 Shields Ave.

REIKALINGAS KEPEJAS LIETU-

viškos juodos duonos; turi būti, gerai
žinąs darba; gera mokeskis geram
darbininkui.
Atsišaukite:
4435 S. Halsted St.

REIKIA shearmano ir yard-

manų į scrap iron yard.
Kreipkitės:
Peoples Iron & Metal Co.,
5835 South Loomis St.

RAKANDAI

PARDAVIMUI 6-į KAMBARIŲ
rakandai, grojiksli pianas ir 2 auto-
mobiliai Jeffry ir Stutz. Visi dai-
tai randasi gerame stovyj. Turio
parduoti greitai, nes reikia aplieisti
miestą su savo darbu.
3300 So. Union Ave.
Antros lubos iš fronto

GREITAM PARDAVIMUI, — PI-

giai, — pilnas įrengimas "Furniture"
del 5 kambarių.
Atsišaukite:
3331 So. Halsted Str.,
3rd floor front,
Yards 6894

AUTOMOBILIAI

PUIKUS PAIGE TOURING AU-
tomobilis, puikiaiame mechniš-
kam padėjime. Išvažiavo į Califor-
nia. Turiu paaukaut ir greitai par-
duot — \$1,175.
3528 Archer Ave.,
Tel. Lafayette 5499

PARDAVIMUI 5 SEDYNIŲ OAK-

land touring automobilis, labai pi-
giai ir gerame mechniškam padėji-
me ir atrodo kaip naujas. Kaina \$175.
LOUIS BUSHMA,
3123 W. Pershing Rd.,
arba 39th Street.
Galima matyt po 6 val. vak.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI BUČERNĖ IR
grosernė lietuviais ir amerikonais ap-
gyventoj vietoj; biznis išdirbtas per
daugelį metų. Parsiduoda pigiai. Pir-
mas rimtas pasiūlyjimas paims.
716 W. 31st St.